

U. B. BERGEN

Ms. 1583

Dagbog paa en Reise
fra Bergen til
Tyskland.

Sluppen de tvende Løstre
ført af Skipper H. Nølmark

25. Gudvangen 30 Effed i Guldbandedalen.
26. Nyftun 1. paa Dorne
27. Bruplat
28. Lveer
29. Killehammer

U. B. BERGEN

Ms. 1583

Tommarkning

D: 26. fandt vi i Søen omtrent 6 Mile
fra Land 14 Garn i en Sætning og Paa
hvilke omtrent var 300 Makreller det
var et meedlig Lign at for alle disse levende
Fiske. Vi fik det alle travelt, med at
ordne det hele 70 Makreller blev
flekket og røget og de øvrige faldet
Garnene er ikke meget beskadiget og for
hvilket vi vil give 1 Spd. pr Stykke
disse tager Skandfabrik med til Danmark.

1843 Den 20 Mai Kl. 10 løste vi
i Tønder, og ankom om Aftenen
Kl. 12 til Bukken. D. 21 var Vinden
flau om Formiddagen, men om Ef-
termiddagen fik vi en liden Bris,
og passerede Sletten Kl. 11 om Aftenen
D. 22 om Morgenen Sletten, Kl. 11 an-
kom vi til Kobberrigge hvor vi ankre-
de, men Kl. 2 begynde det at blæse op
med en god Vind, og vi lovede os til at
seile, og gik i Søen Kl. 3½ om
Eftermiddagen. D. 23 Kl. 2 om Natten
gik Vinden om til S. O. Junc var
Modvind, og vi maatte nu krydse,
D. 24. 25. 26. ^{Strømærkning} udenfor Sjædderø og Ege-
sundsøerne, hvor jeg forrige Gang had-
de den Fornøielse at krydse i Omtrent
4 Uger; jeg tænkte virkelig at Nylken

at der vilde forfølge mig. Løefjig var
jeg ikke noget videre, jeg forholdt
mig rolig i Kojen. Den 26de om
Eftermiddagen fik vi en god Wind
af N. W. og vi passerede Lindesnes
Den 27de om Morgenen Kl. 4, da
var at løefjige overstaaet og jeg
spisde og drak Soun paa Landet.

Den 28de om Morgenen Kl. 3 var
jeg paa Dækket og fik endelig Syn
land at see, som jeg engang havde
været nærmere og dog ikke set.

Kl. 6 passerede vi Skagens Rev.
Derpaa gik jeg ned, og i Forening med
Skibberne drak et Glas Viin paa min
Kone og Søns Velgaaende og in-
skede ^{deres} ~~hendes~~ et langt og fornødt
Liv. Ved Skagen var det et
overraskende Syn at see minst

100 Lidere der kom sejlede fra alle
Kanter det var noget ganske nyt for
mig. Kl: 2 kom vi ned til Hørsholmene
og ligeover fik jeg den første Njööstad
at ^{se i Danmark} som ligger ved Frederikshavn; af disse
2- Dole tegnede et Prospect. D. 29
kom vi nedad Sjælland og Fjerr, og
gik i Land omtrent $\frac{3}{4}$ Meile fra Nyborg
i hvilken Bye et hvert Skib maas
ind og betale Propendtold, naar man
passerer Bøttet. Vinden var ugunstig
hvorfor vi maatte gaae i Land
ved Knudsammeren og gaae ind til
Byen; dette var atter noget nyt for
mig at passere over de lange danske
Stetter hvor Lærkerne i store
Flokke fløi om os fra alle Kan-
ter og slog deres nydelige Triller i
Luften; jeg var ganske henrykt.

Vi kom da igjennem en nydelig Eg.
og Bøgeskov og kom indtil Byen
Hl: Gd. Nyeborg er en tidt nydelig
Bye der er stærk befæstet med Volden
rundt om og er meget regelmæssig
bygget, alle Huse er af Sten.
Jeg tegnede et Prospect af samme
mens Skibperen klarede. Da jeg
var færdig dommed vilde jeg bese
Byen, og i samme øinede jeg en
Mand fra Byggen som lignede P.
Nielsen, men jeg kunde ikke troe
det, og gik derfor ikke efter ham
med i det jeg kom op imod Toldkam.
meret stødte jeg med et par Mad.
Verligt og Mad. Nielsen vi stod
alle som forstenede, da de kunde
da aldrig troe at træffe mig i

Nyborg, siden kom endel af de øvrige
Skuepillere, de var i samme Kammern
i Land og gik som vilde Fagde for
at finde Hye for den tilftundende Nat,
jeg slog da en lidet hien Passias af
med Dem og vi ønskede hinanden
en lykkelig Reise. Kl: 8 vendte vi
om igjen til Skibet og gik strax
under Seil og ankrede om Morgenen
d: 30^d. mellem Langeland og Svendborg
Kl: 4. Kl: 3 om Eftermiddagen gik
vi atter under Seil men maatte atter
toerne op under Langeland, da Vinden
var stærk imod. Vi gik nu i Land
og jeg gjorde mig en Tour omkring
i Skibet op i Landet, og befaa mig ret
paa dette Land der er fladt og frugt-
bart som det øvrige Danmark. Da
jeg kom tilbage om Aftenen blev
eftersat have tegnet 3 Bøger

jeg i Forening med Skipperen ind-
baden hos en Gæstgæver hvor vi spic-
kede til aften og levede godt med
Punsch og Vin, til Kl. 1 om Natten.
Denne Gæstgæver var en forekom-
mende og lystig Mand hans Navn er
Pehr Anderson. Vi gik nu om Bord
d. 31 om Morgenen Kl. 3 littede vi og
gik under Seil igien, passere den
Dag Lolland, Falster og Fehmarn.
Den 1 Junii passerede vi Pommern,
Mecklenburg, Kongstolen paa Rügen,
og Greifswald. d. 2 Junii ankom vi til
Lwinemünde Kl. 10, Her maade et Thvort
Skib der gaar til Stettin Klavere og
Passagerer forevise deres Pas forand de
kan komme videre i Preussen. Expe-
ditionen gik meget langsomt vi
maatte ligge dagen over her.

Sveinungude har en skøn Meliggen-
hed, langs Kysten eller Havnen er
Byen smuk, men længere oppe ikke;
indeel meget smukke Bjergninger
hvor ifærdeskied et nyt Hotel kaldet
3 Kroner. Gaderne flatte, fuld med
Sand. Ellers et herligt Climat varmt
som i et Dampbad, og den skønne
Fuglesang forferber det hele.

D. 3. Kl. Om morgnen gik vi under
Seil op af Strømmen der er to
Meile, lang overnaade skjønt var
her, og noget gaudske nyt for mig
for igjen; man hørte en forfærdel-
ig stork sang af Fugle og Froer
om hinanden. Efter en Meils Seilads
maatte vi atter etubne da Vinden hav-
de vendt sig, her var en Landsby
paa hver Side, hvorfra vi om etflom

hørte en høitidelig Klokkeklang som
betødde den nær foretærende Pind-
fest; den nydelige aften og den blide
frugtbare Natur, gjorde Pindfeften
for os ogsaa høitidelig stemt. Vi
drak til Nutning et Glas Punsch,
og saa til Køjs. Pindsdagsmorgen
Kl. 7 gik vi atter under Seil. Vin-
den var god vi kom ud af Strømmen,
med paa det saa kalde friske Hav
svor Lodsen fatte os paa Gaard
Kl. omtrent 2; vi omatte da alle
til Arbeide, vi kastede ud et stort
Naap, satte det for Spillet og vappet
til alle Kanter, men forgjæves, vi
holdt herved i næsten i treende Times.
Vi lodde og esfarede at Fastaciot
stod 2 Fod ned i Grundten. Lodsen
erklærede nu at det ikke meer
kunde nytte. Der var nu intet andet

at gjøre ind at hente en Toldbetjent
for at aabne Luken og lodse noget
ud af Laften for at lette Fartøiet af
Grundten; jeg blev nu reent for-
tvivlet, Dagen var nu saa trættende,
for da jeg var ikke vant til dette dag-
drives-Liv. Men i dette samme var
det som om Gud vilde aabne en Vej
for mig, jeg saa et Dampskib kom-
me lige op til os. Jeg gik i Præden
roede ind og samme vinkede til dem
og de gjorde holdt, jeg blev halet
op, faant mit Toi og fik følge
med Bullide, omtrunt $\frac{1}{2}$ Mil var nu
tilbage. Paa dette Dampskib blev
jeg modtagen men den største Forre-
kommenhed, her var en hel
del Passagerer ombord, jeg maatte
fortælle vor Ulykkestilfælde samt
Aarsagen til min Reise, og maatte
ogsaa vise dem det Spedalkke Hode
jeg havde med. Jeg blev buden ned

i Kabytten, hvor jeg maatte indtage
den øverste Plads blev opvartet med
Kaffe og Kage saa meget jeg blot
kunde nyde, herefter kom Vin og
Pumpe, og jeg vidste ikke hvad
dette betydte, jeg tænkte skal vi
betale dette da vil det vist blive
dig en dyr Fornøielse. Men nu
fortæller mig først at det var
et nyt Dampskib der første Gang
var ude paa en Lufttour og
for at prøve Maskineriet, og
jeg havde intet at betale men
at det for var dem en Fornøielse
at kunde tjene mig. Jeg aflag-
de derpaa min Compliment til
de Herrer Rehdere for ^{deres} Forekommen-
hed, imod mig. Skibet gjorde derpaa
holdt da det var kommen til Tim-
merpladsen. Maskinmesteren et
ungt Menneske der i alle Dele lig-

hede Christen Garmann, (med Understøt-
se af at han ingen Lapsvar) skaffede
mig en Båd med en Kjindt Mand
der bragte mig op til sin Hølland
i Letten har 30,000 Indbyggere her er
vid Omfang, mange skjøne Bygninger
men ingen regelmæssige Gader.
Nedfælingen igjennem Odderen er
guddommelig skjø, det frugtba-
reste Land man kan tænke sig,
og fuld med Villæer og indeel
Fabriker; Skibe læse her i
tusindvis. Kl. 6 om Aftenen
ankom jeg til Hølland der skulde
gaae til sit Hjemsted, jeg maatte
da følge med, jeg tog da først
Køje i 3 Kroner der er et høit
Hotel. Jeg læse denne Nat paa
Lændet, og blev træt nok af Hølland
Høllands Sprog der verken var tydsk
eller norsk. Jeg den 5. Juni, fik

jeg C. Bross i Tale, der fulgte mig
oven i Nogen, dernæst til Moritz
som jeg havde tænkt mig havde
et verdigere Udseende, der var en
rigtig Skvadroner, han modtog
mig med megen Venlighed, viste
mig en skøn Malerisamling, men
Skjønner var han ikke, men Man.
den vil have Navn af de Skjønne
Kunsters Beskytter, hvor es her
ikke lidt. Dernæst maatte jeg
og Bross atter ud til Helland Lyft-
gaard hvor der var Selskab, der
var Fugleskydning over alt som
denne Tid er brug her over alt
indtil Boorn, samt Bønderkerlene.
Vi kjøred og saa rundt om i Om-
egnen, demerne i dette Selskab
saa ud som udlevede — med Undtagelse
af en Frølsing Conrad der havde og

Et par matte Gine, eller taalelig, hendes
Fader en rig Lædning og her ansat
skand, havde ogsaa en Farigaturmaske
han vendte skand op imod Jret
naar han taalede, og man havde skand
nok for at ikke udbriste i Latter eller
var alle forekommende skand som
alle de ovrige jeg til denne Tid har truffet
her. Kl: 9 gik vi til Byen da er
det her meget mørkt og her er
en flit Gadibelysning. Den 6^{de}
gjorde flere Tænder i Byen, søgte
Skipperen op, der nemlig var opkommen
efter at have maattet udlosse 60 Tønder
af Ladninger. Jeg gjorde derpaa mine
Lager istand og afskifte den samme
Aften Kl: 10 til Berlin. Befordringen
er overmaade skøn, de første 10 Skibe
var med Postvognene, ^{til Angermünde} der var fordeles
bequemere, og dernæst paa Jernbanen
hvor det var et Overraskende Lign dem
mange mennesker og at den Pragt i selve

Vognene. Det var Jardules morfont
og ret behageligt. Disse Vognene blev
tilbageleft i 2 1/4 Time med Blodtaget
af at den gjorde holdt ved flere
Stationer hvor der bestandig blev
tilhaugt flere Vogne. Disse
Stationer var pragfulde Saloner,
hvor mange kunde bekomme Forfrisk-
ninger. Jeg ankou d. 7 om Morgenen
til en af Porterne for Posten, hvor
jeg fattede mig paa en Drosche der
gik med engang til Danielsen, der
modtog mig med Glæde. Jeg var
da senere rundt i Byen, og om
Aftenen i Thiergasten og horte nogle
Tyrolere der maivered her, man be-
lædd 2 1/2 Lgr. Da det blev mørkt
blev hele Haven illumineret, med
koloredde Læmpes. Det var pragfuldt.
D. 8^e besaa jeg flere af Pottins, ^{Handl.} f. C.

Die Annahme von er en uhyre
stor Statue af Bronze, dernæst das
Königliche Bildermuseum, hvor
man gjerne kunde bruge 14 dage
for at oversee samme; her er Sta-
tuer og Malerier af de gamle Mestere
og Bygninger, guddommeligt. Dereft-
ter gik jeg i Byen og fandt saa
meget Skjønndt at man kan blive
rent henrykt, jeg var i flere Caf-
sehuuser m. m. her er alt om et
tenen belyst med Gas og pragfuldt.

Jeg tog rundt i Byen som dog efter
alle dine Merkværdigheder er kjedelig
at passere i. Jeg var denne Dag
noget bedre tilmod^{end} ellers da jeg
havde modtaget Brev fra mit el-
skede Hjem, hvor alt stod vel
til. Den 9 opjagte jeg en Skaler
til hvem Moritz adresserede mig,
han var særdeles forekommende, for-

talte mig sit Kunstnerliv. Det var
en dygtig Mand, han jagde han ikke
følge mig til en Forgylder hvor jeg
skulde haae alt at see siges hos
en Lithograph m. m., nu mærkede
jeg først at kunde faae noget Her ud
rettet og begav mig med friskt Mod
til det Zoologiske Museum, hvor
alt var herligt. I Forhold til det Skom-
relse var her ingen stor Fiskefamilie,
men en Fuglefamilie der var ud-
mærket fra den mindste til den
største der existerede paa Jorden.
Jeg kom denne Dag ikke bager-
stue det blev lukket kl. 2. Om
aftenen var jeg i Operahuset, det
var en pragtfuld Hal, men dog
ikke som jeg havde forestillet mig
den. Theatret var skjønt, her var
en kongelig Decorationsmaler der
heder Gropius. Man gav den visse
de Student som Forfatteren skæmde
Jelv spille, og derefter en Militær

Ballet, og dens Uføielse overraskede
mig, Dansere og Sangere er her i
Overflod, og deres Færdighed stor.
Orkestret bestod af omtrent 200
Personer og en Musik der kunde
hervække enhver der ikke har ^{vaer} ud
og hørt meget. Belysningen var
der er den klareste Belysning man kan
tanke sig. § 10. Løb jeg efter om i
Byen med den før omtalte Chales
der hedder Blankenburg, med Litho-
grapherne udrittede jeg ikke noget
det var i Grunden nogle uforkam-
mede Mennesker der tjenede mange
Penge, her var althaa ikke at tænke
paa hvad Werlighs Portrait. Dernæst
saa jeg en Colorerings-Indoetning
der var skjov, den bestod af fattige
forladte Børn, der blev her optaget
og dannet, 50 Stykker unge, her
blev jeg lovet en Illuminator, det

vil nu komme an derpaa, dernæst
hos en Forgylder, med hvem jeg staa
i Underhandling, Nu var Dagen til
Ende, og jeg havde midt i tilbered-
laget 3de Mile, dog noget endnu
jag besaa 2de Kirkegaard, den
jødiske og en lutheransk, disse
var overmaade smukt det ene
Monument bedre end det andet
og med skjønne Atleer og de flin-
neste Blomstergrepper. D. 11^{de}
Kl. 5 om Morgenen gik Danielen Jodal
og jeg i Friskoncert i Dyrehaven
det var en sand Nydelse, derfra
Kl. 8 paa Jernbanen til Potsdam
4 Mile fra Berlin, her besaa vi
den nye Kirke, den katolske 2de og
Slottet, dernæst kjørte vi til St.
Lucie besaa dette mærkelige Slot
hvor til saa mange Prindringer kom
sig, dernæst det nye Palais hvori

der var en Concytie-Sol De af Danmark
med meere, og Medlemmer: Overflood
af bekjendte Mestere, saa Charlott-
tenhof, Ite russiske Colonie, og
Marmorpalaiet og de nye Havnsløp
gik saa tilbage paa Jernbanen til
Berlin, det var en behagelig Tour,
og det skjønnede Viir gjorde alt mindre
meere nydelserigt for os. D: 12
løb jeg atter om efter Illuminationer
og til den for omtalte Forgylder
men alt gik løs paa Lyderie,
Jeg kom derfor slet titmod Hjem,
som min Nærtinde bemærkede, det
er en gammel minter Kone, til
alle Tider tjenstvillig, hun sagde
jeg maatte intet foretage mig uden
og først havde talt med hende
derom, da vilde hun lede mig.
Min Nærtinde gik nu med til en
anden Forgylder, et ungt henniske
udmærket flink, med denne blev

jeg da enig af for 10 rd. vilde han
gjennemgaae det heele med mig, hvor
paa jeg ikke betanked mig, og
vilde give mig Underretning hvor
jeg skulde kjøbe mine Læster; jeg
blev nu glad, da jeg erfarede at
man dog med gamle Hjellinges
kan udrette noget. D 1/2 Gidag
Klo 8 gaar jeg i min Lære hvor
til jeg længe, Jeg blev da her oppe
provet han vilde nemlig prøve om
jeg ikke vilde betale ham Receptene
extra, men jeg er flue det gik ikke
an. Han gik da ind hos paa, og jeg
begyndte at arbejde for fra, jeg var
en gammel Lærdreng, men Klader
ikke. det første han underviste mig
Læringerne da var jeg allerede tilfreds
stillet, der var ^{en} udmærket flink Mand.
Jeg gik derpaa til et Forgyldnings
ved Taraschwita, med hvem jeg kom

i Forbindelse, og hvor jeg for Eftertiden
kan erholde mine Løjer. Denne Mand
har sit Fabrik i Tugthuset i Spandau
Forøvrigt er Forgyldningen her kom-
men saa vidt, at det er fand Kunst-
beide. Jeg gik derpaa igjen til min
Mester hvor jeg arbejdede til Kl: 8. jeg
spisede denne Dag ikke andet end Lunder-
brød og drak Vand dertil, men fandt
nøg Dag denne Dag meere lykkelig end
forhen, thi arbeidet krydredes bladen.

14: Var jeg atter Kl: 7 hos min Mester
og arbejdede til Kl: 1, om Eftermiddag
var han jeg efter Nattesvarmerie, som
fordarver her de fleeste unge Mennesker,
de er alle qual som Vax, da de føres
et sprækkeligt, Liv, men mig skal
der vist ingen forføre. Han vilde
derfor spadsere. Jeg prøvede ham at
gaae med ud i Byen og kjøbe Pur-
ker som han ogsaa gjorde, kom
hjem Kl: 9.

Den 15te kom flere Colorister og medbragte
sig, hvoraf nogle saa bedrøvelig ud, men
iblandt samme var en der var ret pyntelig.
Disse kom efter jeg havde læst
indrykke en Annonce i Intelligensbladet,
og da bliver, samme første Dagen forud
opstaaet paa flere Gadehjørner.

Disse Mennesker tjener her hidet, men
for at faae dem overtalt, atreise faa
langt, koster meget. Iblant disse
der medde sig var ogsaa en, der
vilde være Concer, og en anden Kuet-
scher. Nu til Dagen, den for omtalte
var net og pyntelig klædt og tegnede
sig til en brav Karl, jeg bestemte
ham den følgende Chorgen igien
og skulde medbringe Proves paa sine
Nyttighed, og Fripas for Kvitainnesmit.

Jeg var siden hos min Kæster og arbejdede.
Den Middagen hørte jeg paa et Musik
chor ved Paradis, det var noget overor-
dentlig hvad disse Folk udførte, og til-

lige smukke Folk. Om Eftermiddagen atter
i Forretninger, og tillige i det kongelige
Stoberie, hvor jeg fik indeel Proves og
Poivcoranter. Derpaa i Theatret hvor
der gives. Die Nachtwandlers Opera
i 3 Acter med en lident Ballet forud.
Overtüren udføres af 200 Musice der
var som heele Huuset ryftede. De væsent-
ligste Roller var Amine og Alexis
som udføres af Mad^{moiselle} Mars og
Hr. Maucier 2^d. Sangere hvis Mezzo
jeg aldrig har hørt. Herdelighed den for-
stes, hun sang Trillader fra den dybeste
til den høieste Tone, som en Conarifugts
Diorationerne var udmærket af Croquis
i sidste Act er et overraskende Syn hvor
Amine gaar i Torne, og kommer ud
en huge i Taget paa en cholle og gaar
rundt Tagrenden, til hun kommer til en
gammel Huus fra hvilken en Trappe føres
ned paa en Plads hvor en heel Del af
Landsfolkene forsamlet. Det er en

Sommernat ud paa Morgenstunden, og
begynder med Maanedskin der er saa natu-
ligt, og senere gaaer Maanen under og
Det Dages, nu Morgenrøden, og Solen
kommen frem og belyser hele Eg-
nen, det bliver til Slutning saa stærk
Solkind at det skjæner i Finene.

Her taltes ikke et Ord det var lang
fra Begyndelsen til Enden, og den
var saa udtryksheld at man drøft alle
rede kunde tænke sig Meningerne. Der
efter blev jeg af Isdahl indbudet
til en Landstier hvor vi drak The og
spiste Kager, som var lige saa
flet, som Spisen man faaer i

Berlin, der er nemlig ingen Smag
i noget. Gik saa hjem. d. 16
om Morgenen tidlig i Løven, Nr. 12
i Zoologiske Museum og gik igjen-
den anden halve Diel, nemlig Patedyrene,
her var alle de Dyr man kan tænke
sig, og udmerket udstoppet. Ibernes
Auldet oversteeg i det mindste 400, og ligesaa

ning var ^{flere af} de ~~de~~ ^{andere} Slægter; de der faldt
min Opmarksomhed meest var den stolte
Løve, en Elefant, Kameel, Renne, og
den frygtelige Tiger. Kl. 2 gik jeg
i det kongelige Bibliothek med Kammer
derpaa hjem for at prøve en gummis
natur, den nemlig jeg for har antalt,
Hans Prøve blev antaget, og i det hele
troer jeg i ham at finde et fordrings
fridt Menneske med hvem jeg vil
blive fornoiet. Her havde nu indet
sin mange andre saa bestod Prøven;
iblandt samme var der Landkabsmaler,
men af den nedste Klasse, en anden
havde blod i arm og var Krogling,
min Vertinde den prægtige gamle
Kone affærdigede den snart, naar
de saa alt for galt ud. Han gik der
paa ned i Byen for at købe de
fornödne Farver og Pensler med mig
Senere om et øjeblik gik Kammer
Sadahl og jeg i Thiergarten, og der

efter i det vidt berømte Fuchses
Conditorie, og hvor alle Vegge og Tag
er belagte med Speilglas, og et indre
fløjmere Værelse forestilles en skøn
Kerhutte. derpaa i et andet, hvor
man i Prælia paaer den bedste
colade, Isdahl spandrede, og derefter
hjem. 17. gik jeg atter i min Kone,
til Middag, sidne med Danielper og
Isdahl i Föcheruset er Ruffkammeret,
hvortil man har vauffelig Adgang.
Jeg blev saa overrasket ved at see
Danne nydelige Decorering, blot af
Naaben, men alt smagfuldt. Byg-
er en af de første Pragtbygninger i
Berlin, og alle de indvendige Decorati-
oner af Chokolade. Her var flere
merkkelige Ridderskarmiske de fat
som levende paa deres Heste, der og
var ganske beklædt med torn.
Mange Taner fra Napoleons Feldtoge
og en smuk Samling af fyrstelige Hæder

fra de forskjellige Torneringer founde
her har fundet Sted. I Midten af
Salen der var uhyre stor var en Loile-
gang af galede Jeværpiber og disse
Saler var mindst 2 Alen igjennemsnit,
og smukt prydet med forskjellige Divats,
og i væggen stod Røgernes Statuer
uhyre Colossalke. Rundt om praetfulde
forskjellige Skabe, hvori de gamle
Vaaben vare opstille. Rundt heele
Tornhuset indvendig var mindst 100
firkantede colossalke Saler hvor-
paa var anbragte Trophæer, meget
store, og ingen hinanden lig. Vi
gik derpaa i underste Etage hvor det
store Skyds sted, det var en stor Sam-
ling, og mange mærkelige Kanoner, saa
som odelæggende Helvedsmaskiner,
fra 12 til 60 Løb, og kunde affyres paa
forskjellige Maader. Efter disse fested
jeg saa Ginene paa indel af de saakaldte
Leerkanoner, som Svenskerne havde

brought forinden at Jernet var blevet
almindelig. Her var meget andet
men det bliver for vidløftig. Jeg gik
igjen i arbejde til Kl 8 $\frac{1}{2}$. Læsnen
om Aftenen var vi aller sammen
med en Medlægende, der førte os ud i
Dyrehaven der var en nydelig Park
der var saa fuld af Guldspilke og de
stod i flere Linier over hinanden.
Omgivelse her var prydet med
de skønneste Blomster, og Statuer.
Rundtom sig hørte man Vattergalen
der sang sine nydelige Triller. Derpaa
gik vi tilbage til Byen, og i en Gl.
kneipe, hvor vi drak 1 Littel Bairisk
Gl., som her er den almindelig Drik.

18 om Morgenen strax til min Skole
hvor jeg tog den sidste Lektion, og
fik mit Lærebrev, det vil sige min
Regning, jeg var særdeles fornøiet,
da mine Penges er vel vel anvendt.

Gik derpaa til Posten for at hente Pa-
gebrev, fra Moritz: Stetten til hvem jeg
havde indsendt min Vexel. Paa denne
Tour besaa jeg Domen og den katolske
Kirke de vare begge pragtfulde ligeledes
den franske. I Domen var nogle konge-
lige Begravelser der var smukke. Kisterne
var det skønneste Billedhuggerarbejde
heel forgyldte og blev baaren Geni-
user med meere. I den katolske
Kirke havde jeg snart bryffet ud i
Latter, da jeg saa deres Korsinger, med
Vierandret, og nogle flak indogaa Fing-
ren i Munderne. Om Eftermiddagen
gik vi atter i Dyrehaven som er ubegre-
stet, og hvor der gives mange Concerter
paa forskjellige Steder, hver Dag. Vi
gik til Günther hvor Regimentsmarchen
spilledes, det kostede smutrent 8 p.
norske, men sliq udmarkket i Paris
har jeg aldrig hørt for. Gik derpaa
hjem.

2. 198. Jeg havde nu blot 2de Dage
igjennem til min Afreise jeg skulde
altsaa nu bringe mine Sager i
Orden, og endnu var her nogle see
værdige Sager tilbage. Jeg maatte
derfor stax begynde mig paa en Rund-
marsch i Byen forst for at indkjøbe
endeel Gmænsager der hørte til For-
gyldeniet. Al. 41 gik jeg til Gropius
for at see hans Diorama. Høven
der ikke har seet dette, har ikke
seet, noget af det smukkeste
som ~~Kunstene~~ har frembragt.
det var tvende Levende Malerier,
jaa naturlig, at maan søger jeg
selv virkelig i dens Midte, her
blev Solens Opgang og Nedgang
saa herligt fremstillet, og Farvands-
Lingone saa ubemærkkelige at man
intet kan opdage. Derpaa besaa
vi Samlingerne, der bestod af de
største Afsløbninger. Steenpops.

Ligeledes gik vi igjennem et Lager
af de skjønneste Prænter, men tillige
de dyreste jeg har set. Derefter gik
jeg atter ind i Königlichen Museum,
og gjennefik den skjønne Maleris
samling atter engang, og saa hjem
for at begynde at pakke ind de Lager
som skulde affendes til Bergen.
Om Aftenen, fandt jeg og Frødehl
det for rigtig at indbyde Dornich
til hvoos Gæst, efter han havde
viist os saa mange Forekommen-
heder, som er en stor dyd hos denne
skjeldne Mand. Vi gik derfor
ind med ham i en af de bedste Re-
staurationer og bevætede ham,
saa godt som hvor i Særdeleshed min
Stilling tillod det. Di. 20 gik jeg til
Taraschewitz med mine Lager der
skulde indpakkes i blandt de Lager

Jeg havde kjøbt hos ham og slut-
tede vor Forbindelse for Eftersiden, til
min Tilfredshed. Derefter hjem for
med Danielsen og Sodahl at nyde det
fjorte for denne Gang i Berlin. Det
var ^{af} Kunstkammeret. Nattet, hvor-
til Danielsen havde havt megen
Høje for at faae Billet, han har
vi ogsaa at takke for en stor Del
af de øvrige Sager vi har faet
her. Det var en sand Ulykke; blandt
den mærkeligste Sager, var Frederik
den store ^{af Weg} fiddende i sin Dragt hvor
i han døde med sin Krigkestok
i Haanden, det var et interessant
stykke, for ham saae hans Flotte,
som man af Historien som hved
han behandlede med stor Færdighed.
Ligeledes hans Kamandostok og Sæpter.
2° Napoleons Flat ^{og Ordenen} 3° Martens Luthers
Drikkekrans, det var interessante Sager,

Baron Treunks Drikkebeger af Tin, som
var fuld af de skønneste og fine
Tegninger, vadedet af hdm selv med
en Spiger i Tængslet, da han endnu
havde 600 Jern paa sig. Modet
til en Vindmølle arbeidet af Kais
Peters den store i Holland, samt en
Dreibank, af samme, som denne
store Mand havde foreret det
preussiske Kongehuset. Her var end
nu mange skønne Sager, men det
bliver for vidløftig at bemærke
det. Senere pakkede jeg ind mine
Sager og afgjorde mine Regninger,
samt sluttede jeg Contract med
min Colonist, hvormed jeg i alle
Dele troer jeg vil blive fornødt.
Kl. 6te afsætte Fracht, til Frank-
furt an der Oder, Danielssen og jeg
hjælp ham først at pakke ind tha

i dette Capitel var han en Klokke.
Vi havde de sidste 8 Dage frøgtelige
Converser med ham, det var rene
Comedies, thi han var lettroende
og vi indbildte ham meget.
Vi fulgte ham derpaa til Juu-
banen, og tog et hjærtligt Afsked
med ham. Derpaa gik vi hjem for
at aftale alt fornødent Prahl
og mig angaaende. Det var den
sidste Aften, da vi blev inde
tilmode da vor Afskedsstund
naarmede sig. Til Slutning maaske
jeg dog skildre Berlin: Det er en u-
kyse stor pragtfuld By, hvor den
fremmede der ankommer her
kan kjæde sig fortræffelig, hvis
han ingen Bekjendtere finder.
Husenes Indvendige sagel som
Udvendige er pragtfulde, og Gader-
ne saa lange og lige at man maaske

troe der aldrig faaer Ende. Folket flødt
og blandt Mandkjønnet finder man
en betydelig Del Løver, beklædt med
Skjæg. Damerne er kæsliq i mine, samt
Danielfens Pine: endskjøndt de her har
Ond for at være smukke; men det
er en bedrøvelig Smag, vore norske
Piger er reene Juveler imod disse qua-
Væser, med affkyelige Næser, enten
har samme en stor Klump i Enden,
eller er Næseborerne udspillet saa der gjor-
ne kan bygge en Nød i hver. Deres Cha-
racter, daarlige; men det er dog sandt, Li-
nene finder man hyppigt skjønne
hos dem, og smukke Fødder. Forføn-
gelig, og ubyre lette, de gaer om et-
tenerne fangs Gadone paa Capric
og et Vink blodt, saa har man
en Dame klædt i Silke ved Liden
af sig, næsten enhver af Herri-
ker har jeg en saadan Dame, som
af og til besøger dem i deres Logie,
og bærer Navn af Pusader. Spiserne
her er flette de har ingen Smag,

og man mere virkelig undre sig
Derover; deres Grønfares hvortil jeg ple-
de mig, smager som koft Gæs, jeg
spinde derfor for det meste et surke-
sallat thi den kunde jeg selv tillave
efter Behag. deres Pilssteeg især de-
lesked hvad de kalder Raarbeuf, er
der formodentlig koft Suppe paa
først, da det er saa tørt, og har in-
gen Smag, paa samme ligger et
støg det er det heele. et drikkende
Lager er det Vin de fleste Sorter
er forfalskede og dyre, saaledes ser
man meget skjeddene at her dri-
ker andet end det saakaldte Vis-
bier eller bairisch Bier, det første
er noget fordampt suært Tøi, som
smager af Lyre, det andet kan passere
det er bittert ellers ganske brau, naar
man ikke drikker meget drap, Her
en Mængde saadanne Gleskipper hvor
desse ^{Stenes} fiddes og drikker den ene Løstel
efter den anden, og dertil bruges sin

Herlineerutter, det er ganske interessant
at høre paa disse Karle, imedens en
andere sidder og spiller Pianoforte, som
man finder alle Stæder for det meste
og enhver her spiller et Instrument.
Naar du nu har faaet en dygtig
Portion af dette Gf i Livet, da gaar
du herfra, og saa efter siine Pusader.
I Familiekredse, sidder du og flap-
per Thevand, og det er det heele jeg
kjender dertil. Nu kan man nok
tanke sig hvad Berlin er af Dine
korte Skildring. Jeg vil nu gaar
videre. Den 29de om Morgenen skul-
de jeg forlade Berlin, jeg tog derfor
Afsked med Danielen der blev saa
alde tilmode, da han havde endnu
2de Maaneder tilbage at kjede sig i.
han vilde følge med men det vilde
jeg ikke da Vien var lang, Og det
vilde blive kjadelig for ham at gaar
tilbage i en slet Stemning, men
min gamle alskuede Madam

Hvorse hun fulgte med, og for-
lod mig ikke forinden og Toget
gik af Kl: 7 paa Jernbanen til
Leipzig. Denne gamle Kone behand-
tede os som en Moder, og det er vel
for Danielsen at han har dette Regie,
hun havde faldt saadan Godhed for
os, og forestillede sig Normændene
som nogle skjældne Mennesker.

Kl: Taltza forlod mig Berlin, og
det gik hurtigt fremad, vi passere
rede mange Landsbyer og større St.
f. E: Müritenberg og Eothen, hvor
til vi ankom Kl: 11 $\frac{3}{4}$ der ligger 80
Meil fra Berlin, her skulde Toget
gjøre holdt i en Time. Jeg havde
imidlertid, gjort Bekjendtskab med
en Frieslander der skulde samme
Vi, og havde aftalt at logere
sammen, da han var en Gnierspind
som jeg selv var saa antog jeg vi vilde.

harmonere. Vi vilde nu spise Middag
men da alt var saa dyrt her paa Stationen
saa skulde vi gaae hen til Endue af
Byen hvor vi spiste billigt, vi skyndte
os tilbage, men forend vi naaede Tog-
nen var den alt i Bevægelse og vi blev
tilbage, nu var det ikke nok at vi maatte
betale paa nipt for de 9 Meile som var
tilbage, men maatte gaae til Kl. 5^{1/2}
og kjæde, og ærgre os, vi var rigtig nok ikke
de eneste det var nu en lidet Trøst.

Vi gik da ind i Byen og besaa dens
Cherkevardigheder det var en frygtelig
Contrast da vi kom fra det pragt-
fulde Berlin. I Byen er et Slot
hvor Hertugen af Anhalt boer, ved
Jannere er en stor Slave der er smag-
fuld, denne besaa vi, tillige dens Cran-
gehuse og Drivhuuse. Gik saa til-
bage til Jernbanen hvor med vi an-
kom til Leipzig Kl. 8. her maatte
vi nu blive Nattens over, da der den
Dag ikke gik mere noget Tog til
Dresden, hvortil vi havde været kommet

Derfor vi ikke var kommet for sent.
Vi tog ind. ^{Stadl. Magt}
Vi besøgte nu Keiserlig Doms Stuen, det
er en smuk Bys bygget i gammelt
Styl, og dets Omegn ret smuk, og
Bygningerne udmærkede Univerfittet
jag der temmeligt stort, da Keiserlig
har 1300 Studere, disse Karle faae
noget morske ud, men langt fra
ikke som de Halffe, som vi saa
da vi passere Halle, der har 800 af
samme Slags. Disse havde store Sporer
og Knabelbarten Ridsstøvler m. m.
D. 22de ^{Kl. 6} gik jeg videre til Dresden, her
begynde først det smukke Land, da
vi havde tilbagelagt 12 Meile kom vi
gjennem en Tunnell der vist var
temmelig lang, den gik gennem et
Bjerg (her er en liden Haug), og vi var
lange i Mørket, da vi kom igjen-
nem, saa jeg første Gang Wimbjergene
og det skjøne. Meisler med sit smuk-
ke Slot, der blev Engen skjønnere
og skjønnere, og forte til Dresden, hvor

jeg ankom Kl. 9 $\frac{1}{2}$, vi havde altsaa telba-
gelagt 16 Meile i 3 $\frac{1}{2}$ Time. Min Reise-
kammerat, blev ikke med dette Tog,
Da han ikke kunde staa saa tidlig
op. Vi var om Natten bleven for-
styret af Brandalarmer, der brendte
ned nogle Bygninger ved Dresner
Jernbanen. Han kom derfor 5 Timers
senere vi tog ind i Stads Prag.

Jeg klædte mig paa i største Hast
for at komme til Dahl, der blev
meget glad ved at see mig, han
var sigelig, og havde frygtelig meget
at bestille. Han lovede at skaffe
mig Anledning at see meget der
vilde gavne mig, og bad mig komme
saa ofte jeg vilde til Høje. Jeg
opsogte derpaa Bøcker der var hos
Erabt, han blev ogsaa forsvøiet
han skal ogsaa gjøre mig Tjenester.
Han gik med mig op paa den Brück,
hvor Terrace, hvorfra man har en
sneuk udsigt. Om Aftenen gik
jeg i Operahuset, hvor der gaves

Figaros Bryllups Opera i Petiter.
den blev godt modtaget, det er dugtige
Skuespillere men i Sang og Dands
naar de ikke maale sig med Prolium
Skuespilhuset er en pragtfuld
Bygning, og en af de første der findes
i Tydskland, Indvendig er det ogsaa
smukt, men Decorationerne behage
de mig ikke ret; de var rigtig nok
Kunstrækker imod det jeg havde set
forinden jeg kom til Berlin, men
naar man ser saa meget da bli-
ver man krasen. Et Fortæppe der
forestillede et Floiels Gardin roed en
bred Guldborde det flødde i Gulvet
og hvorved det fik mange smukke
bløde Folder, det var saa mesterligt
malet, at man skulde virkelig troe
det var et paadend i Natura der var
opfaengt. 1793. var jeg i grüner Gewölbe
det kostede 10 Groschen, det var ikke her før
i Berlin, at man kunde see alle disse Betæ-
ning. Nok er det hvad man her ser her man
godt af sin velle deved, ligesom disse Kostbar.

beder man ser her, er Udskjærings: Effen-
been og Tra, en uhyre Masse af Toaletskrinne
med Edelsteene, Mosaikarbejder, Porlemas,
Emallier, Guld og Sølvarbejder, alle maa-
lige Stenarbejder, alle Kongelige Prædiant-
Lugtker, samt en Samling af alle Edel-
steene: Indfatning og i raa Materie; Figuren
af alle Slags sammenfat af Guld, forskjel-
lige Former af Steene og Perler. I blandt
disse Sager var et Haalsbaand af Di-
amanter, 28 i Tallet hvoraf de største
var som en stor spanske Nød, og var
tilsammen vordret for 1 Million daler.
Naar man ^{har set} tænker denne Masse Sølv-
og sølv alle de maafige Guldager, da
maa man blive ganske forbaundet, over
den uhyre Copulat som stikker heri. Der-
fra gik jeg i Billedgalleriet, denne bestaar
af Originaler omkring 200 Stykker, der
er saa finakt conceveret, at de ser ud
som de var nygjorte. Dette er en Ny-
delse som man ikke har i heele Europa,
de vil lige saa complet som her. I blandt
de Malerier der har det meest tiltrækkende
ved sig, er Raphaels Madonne, og Christie

Fisodol af Corneccio, har er af alle
Mestere, der har existeret. Denne Sæmleling
maa man mange Gange se, naaer
man vil have rigtig godt Deres. Dahl
har ogsaa raadet mig at gaae der hver
Dag, da man vil bestandig finde noget
nygt der fester Giet. Om Eftermiddagen
besaae jeg Rustkammeret eller det saa
kaldte Museum, her findes man
ogsaa skjønne Gager som ikke Berlin
kan vise chagun til. Her er omtrent
200 Rustninger som alle har tilhørt
forskjellige Tyrker, nogle af disse er
af Sølv og indlagt med Guld og
Edelesteene, Mers er de øvrige af Jern
og Staal, med drevene Arbeider, samt
med forgyldte Arter og tildeels ægte
Stene Hæftene har ligeledes deres
Rustninger, der er ligeledes udstykket.
disse er udstoppet og sidder som
levende paa sin Hæft. en Stilling
enten til at brække en Landse, eller
til Tockamp paa Liv og Død. disse

sidste har en frygtelig stor Hærskift
mest 200 lb vægtig, og over samme en
fort Bedækning, ligeledes Hæstene. Man
søgte at kaste hinanden af Hæstene at
mindelig, og da maatte de brække Halsen
paa Grund af den store Vægt. Ligeover
stod den retfærdige Danner der lige-
ledes havde en fort Hærskift, men
ikke saa stor. Sverd af alle Slags
fra de første til de sidste Tider, ind-
lagte med Guld, Sølv Edelsteene, strubi-
ler af Elfenbeen, alt saa smukt arbejdet
at man dog heraf ser hvor ringe vi er
mod vore Forfædre. Blandt de mærke-
ligste historiske Sager var August den
stærkes Røjstning, hans Hæst med
Røjstning til Hæneført der var mær-
kelige flere af hans Uniformer Sværd
med mere; hans Gemalindes Toaletbord
med mangfoldige Indretning, samt hendes
hele Sjendretning; her laae Silke
der var over 300 Star i samme, men
indene havde beholdt sin Farve. En
tyk Hæstesko af Horn hvorved man
viste sin Styrke ved at brække den.

Et Skatul af Koenholtes pragtfuld
indlagt med Solv, havde tilhørt Martin
Luther, samt et Guldbæger fra samme
Prinds Johan af Polen sin Kjøret
og Skjæff fuld med hans Blod; ja
den Kugle der dræbte ham. Gustaf
Adolfs Rystning pragtfuld udvirket.
Peters den stores Hat, Napoleons Felt-
støvler samt hans Krøningskoe
med meget mere. Videns kom
Björker og bragte os ind i en nydelig
Café, der ligger paa den Grijske
Terrasse under hvilke er drivhuuse,
og frembyder en whyre Samling af
Rododendron og Camellia m: m.
Solonen er pragtfuld, og her kom
Damer og Herrer og drak deres The
og kofte stuffer. Derfra gik jeg
til Dahl for at vise ham de spe-
dalske Tegninger, han blev færdig,
vel fornøjet, da han fandt dem
overmaade Godt udført, og gav mig

en Adresse til en Professor som han
viste vilde interessere sig derfor. Dahl
er en streng Mand i sin Dom og siger
enhver sin Mening, jeg bad ham ogsaa
at gjøre det med mig, men han sagde
de kan ikke være bedre udført, og
det glædede ham at see jeg havde brugt
det dertil paa egen Haand. Han havde
sendt Gud efter tvende Landsmænd
nemlig Landkøbmænds Salke og
Dirich Hagelsteen, og vi maatte
blive hos ham denne Aften, vi ta-
kede nu om Bergen og dens Indvæ-
nere, om Sandvigen til Heltning
om den Handelsmagten som tidligere
var Feldbereder og boede en Tid i
Marken, og senere paa Torvet.
Kl: 11 forlod vi ham med Gudbydelse
til Pøndag Middag Kl: 1. D: 24de.
Torsmiddag var jeg i det spanske Palæ,
i hvilket befindes Antik-Laboratet,
her var 12 store Verelser smukt
diarreret, og en upyre stor Samling

af Harmonifigurer af de ældre
Mestere, udviste med den beundring
værdigste Kunstfærdighed; Dette
er det eneste foruden Gilledgalleriet
man kan se gratis. Derefter i
Porcelain. Samlingen der befindes i
samme Palai; denne er i en Kjel-
der, Etage, med mindst 20 Værelser,
nydelige Byer og smagfulde Dio-
rationer, der deri befindende Sager
er alt mueligt bragedigt Tafel
og Thestel med meere, samt Fi-
gurer, fra den ældste Tid eller rettere
fra det 13 Aarhundrede til nu.
Oblandt de skjønneste Sager var
et stor Crucifix, med en smuk
Grupeering, der havde kostet 4000 Rthl.
en hel del Porcelains Vasen som
Fridrik Vilhelm den første havde
foræret August den stærke, og for
hvilke han igjen havde sendt ham

et Regiment Husarer. Des foruden var
endelig smukke Næser af ingen Arbeider,
som Napoleons havde skjænket Samlingen
og paa hvilke var anbragt nydelige Maler-
ier som forstille endelig af hans Feldtog.
Endelig andre Porcelain-Malerier.

Kan man som man ikke kunde tage
ud for virkelig Oliemalerier. Om Efter-
middagen var Fodahl ankommen her,
til og vi gik nu igjen sammen. Jeg
gik til Hofraad og Professor Carus
med min spædalske Tegning der fandt
den ligeledes godt udført og intet havde
at udsætte paa den, han laante mig
en heel del saadanne Næser, som
jeg skulde gjennege, og som her
har Ord for skjønne Næser, men de
var saa flit at mit maa blive et
Pragtværk. Derfra gik jeg i Theatret
hvor der blev givet, der Lohr der
Wildniß det var et pragtfuldt Stykke
Decorationer og Costumes der langt over
gik min Forventning, derfra gik jeg hjem.

Den 25 om Morgenen gik vi Bergamere
Jamsiree og min Reisecompañion in grofse
Garten, hvor vi spilde Frokost, men
whyre indfranket thi jeg kunde gjerne
spist det fiiredobbelte de form min Pung
kunde tillat det. Her var Conterthofen
Entæens maatte vi betale 4 Groschen,
Vi gik derpaa vundt og besaa den
smukke Have og Luftflottet der
ligger i Jamme og i kvikken var
en Samling af Oldfager. Derfra
gik atten til Byen og besaa de
smukkeste Kirker, den Lotolpke^{den}
protestantiske i fordeles udmærkede
sig. I den første ~~er~~ er der mange
altiere, og det saakaldte Hoieller ud-
marker sig for de övrige. I Klostern
findes fjönne Frescomalerier af Sta-
licuske Mestere, og her tillige en fjön
Architectur. Her var Messen, og jeg
kunde nær brast i Latter ved at see
alle de Knasald og övrige Geberdes

same Præsten gjorde, og til Slutning
brakkede han brød op: Nimen og Vok
op alle de Synder de övrige havde begaaet.

I Fruekirken maatte man blive höi-
tidelig stemt, ved den skjönneste og smag-
fulde Decorationer. I den saakaldte

Korskirke var en skön Cantate der
blev udført af flere Høbers Elever,
og et complet Orkester. Disse Børn
sang saa smukt og taktfast at man
maatte undres derover. Derefter hör-

te Musikken ved Nagtparaden den var
og god. Kl 1 gik vi til Dahl, Dahl

var og indbaden, vi blev godt bevar-

tet og jeg morede mig fortraffeligt,
det lod som han havde meget tilö-

vers for mig, jeg maatte bestandig
være ved hans Side, vi talte om

Bergene, og hvad man havde, og bur-
de gjøre i Gamme Bye. Han viste

mig en betydelig Kaleriefamilie hvor-
i han har sin Formue. Hans Datter
en elskværdig Pige, men Sønnen har

et daaligt Udflyende, men god er de
sikkert begge, derfor de flægtes paa
dres alskværdige Fader. Kl: 5 faldod
vi ham for at gjøre en Udflygt uden
for Byen, hvore der var en smuk
Omegne, og kom trost hjem Kl: 10
om Aftenen. D: Kl. Gik atter til
Professør Carus hos hvem der ^{var} flere
Sager forhandlet, og hvor vi atter
gjennemgik flere Bøger, nogle
af disse var taalelig men jeg har
ber at mit skal vinde Præm; jeg
aftalede dog med ham hvordan sam-
me maatte gjøres, det er en dygtig
Mand og selv har tegnet flere
slige Sager. Forøvrigt var det her
~~fra~~ stort forn om man kom
til en Turste, man maatte kram-
me og bakke sig, og jeg naturlig-
vis gjorde alt med. Jeg var nu
ferdig i dette Tag. Samme Dag be-
gyndte her Starmarkedet, eller Messen

hvor der var alt at bekomme paa Gaden
i Boder, der var opfat oversalt, det var en
fjægtelig Comers at see til, Hornbla-
sere fandt oversalt, og det var for det
meste dygtige Folk, Været var flet
som glædede Handlen betydeligt. Jeg
gik nu om og smukke, og kom en-
delig til en Bod hvor jeg fandt smukke
arbejdede Plomster, jeg fik da endelig
adressen opspurgt paa dette Huus
der leverede disse. Nu gik jeg i Billed-
galleriet for at ^{gaad} ~~staa~~ disse Sager
igjennem saamange Gange som muligt,
thi dette spørger Dahl bestandig efter,
naar man her har gaet i 2 Times,
da bliver man virkelig tummel ved
at see saameget. ~~Det~~ gik jeg til
det omtalte Plomstehuus, hvor jeg fandt
mange smukke Sager, og blev der for
behangende med en heel del, det var
en forekommende hand fra hvem jeg
for Eftersiden kan bekomme saadanne
Sager. Til Middag lod jeg mig noie med
noget Thevandbrud som jeg efteren
for havde kjøbt mig hos en Pagar for

godt Kjøb. Lidet kom vi Normand
sammen igjen, og vankede rundt om
i Markedsomrødet, og vi saa her meget
som var godt Kjøb og frukt, men
naar Transporten kom til, blev det
dyrt nok. D. 27 var Viiret atter flet, vi
hadde bestemt os til det saadiske Schwitz,
men deraf blev intet. Jeg besøgte Kunst
foreningene hvor der var udstillede en
stor Del skjønne Malerier, som var
kjøbt for Foreningens Regning. Derefter
gik jeg i Billedgalleriet. Nu var det
Middag, og Viiret klarrede og vi bestemte
te os at reise til det saadiske Schwitz,
nemlig Svahl, d. Hegelsteen, Brink-
man, som var min medreisende fra
Berlin; vi vilde gaar med Dampfbaad
til Pommern, men det gik ikke denne
Dag, vi gik nu om for at faae en
Bøgne for godt Kjøb men forgjæves, da var
for dyrt for os, vi tog nu Toorn paa Nakkem
og gik, vi troede ikke det var saa længe
til Pasteri som er Hovedpunktet og hvor
fra man over seer alle, men det var

flve 4te Meile. Vi ankom til det smukke
ke Paster Kl. 9te om Aftenen men vi var
som lamslagne da vi havde gaadt for
skarpt. Vi tog her Natterbergs, og
bestemte os at komme tilbage den næste
Dags Middag. Kl. 3te om
Morgenen, for at see den flaa op,
det var et guddommeligt Syn, som
vi ikke havde haft godt af, dersom vi
ikke havde været saa heldig at see
godt Veir. De nysjede opholder sig her
mange Gange 8 Dage for at see dette Sijn.
Naar man staar paa Paster som er
en Klippe der rager langt ud, og under som
me gaar Elben, saa sees man i det fjerne
rundt om sig, og fra samme opstiger over,
alt Tynde der sees ud som Søiler, imellem
samme staar prægtige Trægrupper. Langt
opad Elben sees man prægtige Marker
og Skove Meer af Frugttræer, og i Bag-
grunden sees man den bekjendte ubed-
tagelige Fæstning Königstein der rager
høit i Viret samt Lichtenstein og Horn-
stein, mange andre Klippefjæle; hvem
der ikke har set noget lignende forhen
blives overrasket ved det Sijn. Imellem

Disse frygtelige Klipper er anbragt Nian-
lag, imellem hvilke den bekjendte nye Rattens
Brücke er anbragt, det er næsten ubegribe-
ligt hvordan denne er bleven anlagt; over
samme passerer man og siden nedad Troj-
pas kan man komme ned i de nærlig-
gende afgrunde. Vi blev her og besaae
os til Kl: 9½, og jeg tegnede nogle lette
Skitser af samme. Vi begav os paa
Hjintouren og gik gjennem ytterwalde
Grund, og Lieventhalesgrund, dette var en
betydelig Omvei, men den var severdij,
i den sidste var der mange Køllestens-
Brud, som vi besaae, og langs hele Dalen
Lob Elven paa den anden Side. Vi an-
kom til Pilnits Kl: 4 om Eftermiddag,
besaae dette mærkelige Slot, der er byg-
get. Chinesisk Styt og har henved 300
Taarne. Det ligger tæt ved Elven, har
en smuk Have, og i Baggrunden Vin-
bjergs. Vi fortsatte Touren og ankom
til Dorsden Kl: 7½. vi kunde nu lidet se
der intet foretage os, da vi var frygt-
lig træt, og gik snart til Sengs.

D: 29. Gik jeg i Billedgalleriet og be-
saa det for fjerde Gang, det bliver vel
afsa den første og fjerde Gang jeg kommer
til Dresden. Hvergang ^{jeg} kom dæher
opdagede jeg nye Skjønheder, det var en
Nydelse ~~der~~ som ikke var betalt
med mange Penges. Jeg havde forud
været hos Professor Dahl og spist Fro-
kost og vi havde en lang Samtale om
Kunst og hvad der i Berlin kunde
gjøres for faarsme, han inviterede
mig til sig om Aftenen da han vil-
de vi Landsmænd skulde være fjerde sam-
men. Jeg gjorde mig da færdig indpak-
kede mit Tøi. I Dresden har jeg været
mig ret godt, det er en skøn Bye,
men langt fra ikke saa smuk som
Berlin, men dens Onge er skjønnere
Indvaanerne mere ventlige, og mere
simpel i sine Klædedragter. Men
intueg fandt jeg ikke her som jeg har
de Lovet mig, nemlig de smukke Pige-
sønnen Adspørgsel siger, vaxes i Sachsen
de var herlige og gamle. Spisne var
omtrævet som i Berlin flet for

det meeste og dyreste; men dorets Øl
var udmærket, og man finder her be-
stantig at Folket skjelder nyder andet
end Øl, og Kaffe ^{tilmed og Chokolade} paa Karlsbaderne.

Kl. 6 gik jeg til Professor Dahl, og
tilbragte Aftenen med ham
og hans elskede Familie, han in-
spede mig en lykkelig Reise, og
ønskede at vi endnu maatte ses.
Balke og Hagelsteen fulgte mig
derpaa hjem. Heres vi med et Kram,
Øl tog afsked med hinanden.

d. 30. November Kl. 6 tog jeg
afsked med det skjønneste Dresden
Sodahl, Prinkman og jeg vi skulde
blive i følge til Leipzig, men da
indtraf det Uheld at da vi kom
til Jernbanen hvormaan først maatte
forevise sit Pas, inden maatte faa
Billet, da havde Sodahl glemt samme.
Han maatte nu tage sig en Vogn
for saa hurtig som muligt at

Komme ind i Byen efter Passet
og da han kom tilbage, havde og
staget Billet, og kom for at stige
i Vognen, da var samme allerede i
Prebyste, og hans Penge var fløitne
Vi begge Compagnions fra Berlin
blev da samme, og ankom Kl: 11
til Leipzig, fortratte Turen, og var i
Magdeburg Kl: 3 $\frac{1}{2}$ om Eftermiddagen,
det er 6 Meile. Jeg købte nu om i
Byen for at kjøbe Handsker med
meere, og besøge Byen, som er gam-
mel, har betydelig Handel. Et
Mærkværdighedens samme hds at se
vise en den store Domkirke i gotiske
Stil, og stærke Fæstningsværker. Den
kommande Morgens tog jeg et Sked
med min Tydsk, han skulle nu gøre
Reisen tilføds Kjens, der er temme-
lig langt borte, men Tungen var
tom, han maatte. Jeg gik ombord
d. 1 Juli Kl: 7, for at seise til Hamborg
det var 48 Meile, som vi tilbage Lave i

16 Times, det gik med ad Elben hvor
paa begge Sider er smukke Partier,
og man passerer flere Byer som
Witteberg, og Lauenburg Tangenijede
med flere. Jeg var i anden Kajak,
hvor jeg gjorde et nyt Bekjendtskab med
en Landöekonom fra Jylland som hav-
de gjort mange Reiser, og nu aftede sig
til Hamburg. Kl: 11te om aften
vi til en af Prøjgerne, men da Por-
tøren var lukket, og vi ikke vilde
betale Thorffere, saa blev vi ombord
til ~~den~~ ^{anden} Morguen, Den 9de Juli Kl:
5.

Vi havde en bekjendt Theatraler
med om bord som hedder Leitel men
nu er temmelig forfalden, han
underholdt os med declamationer
og vittige Indfald. Jeg tog ind i
Kongen af Danmark, som er
st. af de billigste Hoteller, klædte
mig stax paa og opførte Pletter

Garmann, som jeg neppe havde hørt
da han har tillagt sig et stort Kjøb.
Han blev glad ved at see mig ijsind.
Og enstjændt han havde det travelt for
lod han sit Arbejde og gik med ud.
Jeg afleverede flere Breve som jeg
havde med, m.m. Hos Garmann fandt
jeg Brev liggende fra Hjemmet, og
deraf fik du glædelige Efterretning
at alt stod godt til. Vi vandrede der-
i flere Kjædere hvor vi drak Vin
for godt Kjøb, og da jeg i lang Tid
ikke havde kunnet nyde noget saadant
paa Grund af Karsens Indhold blev
kunde lid. Skide derud, saa smagte
det her saameget bedre. derpaa
til det bekjendte Hamborgberg,
hvor der var en frygteleg Concerth, over
alt Gøglere og danseskulere. Det første
der faldt mig i Sinene var en Carica-
tur, en Tyoske noget gammelt der stod
i en Dør, der var omringet med nogle fryg-

Ego Skildtes, han havde en Menggeroi,
og hvis Kunststykker disse Skildtes be-
tegnede. Han var klædt i hvide Skjort
cruser med en Turban og i Haanden
en hoi Stok hvorpaa et Stykke Lyd
var fastbundet. Nu fortalte han
de fryggleligste Dyrs Egenskaber og
Opholdsted, f. E. Klapperflangens
Krokedilleens Tigrens, m. m., skam
nu kom det bedst, jeg sagde han skulde
betænke disse Dyr saa han kunde
sigge, spise med dem, samt stikke
Tungen sin i Munden paa dem,
det heele kan i see for sig sagde
til den omstændige Folkemasse, der
læste ham. Til Slutning udsæde
han Fordandilser over de Foreldre der
ikke lader sine Børn faae Penges til
Reiser, og for at see disse mærkelige Ting
blev flod Skummet. Munden paa ham
blev derpaa afløst, og nu begyndte
en anden. Naar man kom ind saa man

indst udstoppede Tugle med meere hvor-
over en anden atter holdt en Lovtale,
og derpaa kom han med sine Börse hvor
i man atter skulde give 1 Skilling for at
see disse fjeldens Dyr. Vi kom i en Stads
hvor der var en frygtelig Stank men
ingen af de frygtelige Dyr han havde
tænnet med Undtagelse af 5 Høener,
hvoraf den ene var temmelig tavn. Derfra
gik vi i hver Huis, ~~hvor~~ der var andre
Kunstnere samt Corofeller som moride
mig. Nu i alle Dandskeuse, nogle
vare pragtfulde, og dels smukke Pys.
Derfra i flere Paviliones, til Kl: 10
da gik jeg Hjem toat. D. B. gik strax
ud for at see efter forskjellige Ting til
Kaune, samt for mig, jeg opføjte
først W. Pörs der oppholder sig her
en Tid, og blev glad ved at træffe ^{mig}, og
med hvem han sagde var den eneste Besøg
for han endnu havde truffet der havde
benyttet sin Tid godt paa Reisen, det vil
sige, der havde nydt alt det Skønne og gode

man kan nyde paa faaden ~~Touss~~, da
mange riser, og ikke lægges ~~skærke~~ til
det bedste. Jeg monede mig usigelig
ved denne Samtale der gik ud paa ^{en} Kunst
nydelse, og hvilke han ogsaa havde gaaet
igjennem, men dog nogle af de bedste
havde han ogsaa spændt over. Om
aftenen gik jeg med P. Garnier i The-
atret hvor der gaves en Ballet af den
bekjendte Bournonville og ^{den} Amoiselle
Maria ^{første Dandgrinde} fra Paris. Napoli oder der Ti-
scher med sine Brant den blev godt
udført. Theatret stod langt tilbage
for de jeg forhen havde set, og især
Decorationerne, endskjønt man nok
kan kalde dem gode. Jeg monede
mig idet heles godt for mine Ø ^Ø
i 5te Etage. P. H^{er} lob jeg om i Bujen
for at seaa Billardspil, men de var
overalt døde, og jeg spurgte alle Mennesker
jag kom til om de kunde give mig Anvi-
sing, de viste mig ogsaa om fra Herodes

til Pilatus men det var og blev galt, jeg
maatte nu naturligtvis vælge den billigste.
Jeg gjorde derpaa Indkjøb af forskellige
Lager, og ^{løb} mig træt. Mange Ting finder
man meget dyre, andre billige. Jeg be-
saa der nye Børs, den er overordentlig skjøn
stor, indkjøbt de siger den er for tiden.
Jeg var ogsaa hos den bekjendte Litteograph
Speeter der viste mig mange smukke
Ting, det er en overordentlig flink Mand,
han nødte mig til at spise Trokost hos
sig, og præfurerede mig en Billet til Klubb
foreningen. Wilhelm Børs traf jeg
paa Vium derfra, der blev glad ved at træffe
mig, han havde føgt efter mig, jeg maatte
følge ham i et Hotel eller Conditorie
- Gaasfernstieg hvor han traxtoede med
Lorbeer og Portvinn med mere.
Jeg gik derpaa til Spiro hvor jeg gjorde
mig et Udvalg af de fornødne Lager-
gjenstande. D. 5 var jeg hos Flygger
og gjorde tegledes et Udvalg. Derpaa gik
jeg til Altona hvor jeg endnu ikke hav-
de været, og hvor Heine lea, det var mig
kjært at besøge at stod vel til i Berga men

at ikke min Kone havde sendt at Brev
til Hamborg med ham belagde mig ikke,
men derimod havde Domestius givet et
Brev med, men samme stod intet om
mit Hjerte. Jeg gik nu til Strømman
og havde sine sidste Penges som snart
faaer Fodder at gaa paa, og saa ind i
en Botique her hvor jeg saa ildne Torklarer,
for at kjøbe til G: jeg har løbt meget
derom men, ingen vider er her at faa de
er ikke i Brug og heller ikke til den
Pris jeg har nu kjøbt et par Stykke og
framme. Jeg gik derpaa tilbage til Ham-
borg. Om Eftermiddagen gik atten paa
Smukke for Hamme og for mig selv, jeg
saa ved samme en Højbejerselse med en
etnitsmester, der var fransk, saa hvor om
alle Mesternes gik efter Høstens antræk.
Her i Josten Fløiels Kjortler, udbrødest
med Lillekilder, og brude store Presedmeser
puddrede Parfykker, om m. Om Aftenen
var Garmalen og jeg paa Stenfang og
hvorfra man saa i trende forskjellige

Gebekter, nemlig Hamborg & Hanover, og
det danske. Derfra gaves en smuk
Promenade rundt Wahlen til Altmanns,
høje høvstaa man ogsaa har en smuk
Udsigt. Hamborg er paa sine Kanter
kærlig paa andre Sider igtjen bedre, ellers
kan man lidet eller intet give sin
Dom over den da der er en stor Uorden
efter Branden, der bygges af alle Kræfter
og sinde Deel bliver pragtfuld. Den nye
Kiørs end en af de smukkeste Bygninger
jeg har set i den nyere Stil ligesaa Johan-
neum dette er en Skolebygning der er bygget
efter Branden. Hamborgs Omegn er smuk-
kere end nogen af de andre Byer ^{jeg har besøgt} hvor saa
meget er gjort med Kunst. Jeg var den
sammes Dage Kunstforeningen hvor
et paa Billeder udmærkede sig, især 2^d
Kjinkhauser der i et Barthmas fortæller en
af sine Egethistorier, og Cromwell betragtes
Kongens Liig, dette var Originalen af Dela-
rocks. Ellers er jeg nu bleven Krasen efter
alt det udmærkede jeg saa i Berlin og Dresden.
Den Cte var Waisengrün, det er en fest

for alle Waisenhuusbørnene, som i Pro-
fession med Lærene i Tidens, omværende
Præjens for at faae Gaver, det var ganske
forkædet at see denne Mængde finaae Børn.
Paa flere Steder hvor de gjorde holdt
fandt de ganske Lange, og rigelige Gaver
blev dem tilbødte. Da jeg havde set
dette gik om flere forskjellige Læger, og
fik da først saa meget omtalte Vær
i Tale det var en ret Kærl. Om
Aftens gik Garman og jeg. Ober-
theatret paa Børgt, det maadede mig
at see disse Ober og Hunde saa vel
dreseret, de gav til Slutning en Føstnings
Indlagelse og Brand, det blev bestemt
med Bomber og Skudt, saa det ordentlig var
et Skæde, og det hele blev udført ved
Hunde. D. 7. undersøgte jeg paa hvilken
Maade jeg snarest kunde komme til Børgt,
jeg fandt alt forkjært, skulde viise hjem
med Dampskibet vilde jeg midst bruge
3 Dage inden da Nordkyst først kommer

til Bremer 10°. og der gaar hver 3 Uger.
Børsen bliver ikke færdig for om 10° Dage
og jeg er kjed og længes efter Hjemmet, der-
foruden befinder jeg mig her ildt, thi
her er et usundt Klimat, og flet
Vand, jeg frygtede derfor at blive syg.
Til at jeg ikke længere her var ^{en} Hanoverens
der havde lidet Ladning, men ^{vel} ~~gik~~ med
hvad han havde forstkommende Søndag,
jeg besluttede dog at opstige Pann, Pors
gik derpaa med mig til Børsen hvor jeg
flattede et ord med ham, men jeg havde
det nu frygteligt travelt at blive
saa snart færdig. Paa Fornøielse var
ikke meer at tænke. P. G. blev bidro-
det da har erfarde min hurtige Reise.
Vi var om i ttenen Jannuar, som fød-
værdig. D. 8.º lobe jeg om for at bringe
alt i Orden, og da jeg om Eftermiddagen
skulde gaae til Spangenberg, og kom forbi
Stadk Wülster kom der sig med Glæde
Witnæbert søbende imøde, han var
da nylig ankommen til Hamborg
han tog mig ind til sig, omfavnede

mig og glædede sig som et Barn
ved at se mig igjen, jeg blev ikke
mindre forvundet ved at træffe
denne oprigtige Ven. Vi afstalede
at skulde træffes om Aftenen.
Da jeg havde bragt mine Sager på
veie: Inden afhentede jeg Garman
der gik hjem med mig for at pakke
ind med, og da Witrachert kom
maatte jeg forlade alt og vi gik
da indfor at forsvide os for første
Gang her. Vi gik til Sletting
Esbavikiosen hvor der var for
Concert og morede os til Kl: 12
Garman gik da hjem med mig
for den følgende Aften at bringe
mig ombord. D 9. Kl: 6 gik vi om
bord, mere da Skibet ikke blev færdig
førind Kl: 10 saa gik vi iland igjen
og traf da Witrachert som da
vilde gaae ombord for at tage
afsked han bad mange Gang
at vilde min Kjære Kone og Max

jaunt alle Besjendtere, ønskedes at
vores Venskab steds maatte knyt-
tes fastere, ønskjend at vi skjeldnere
vilde hore fra hinandere, da han
i Høst med sin Kone sejer til
Koskæu for at besøgte sig. Gærman
og jeg gik derpaa i stiftskalle hvor
vi i et Glas Viin jagde hinandere
vort Lev vel. Han fulgte mig
derpaa ombord, og forlod mig med
Faarer. Jeg sagde nu Hamborg
farvel, og vi sejlede ned ad El-
ben. Vinden var god til om Efter-
middagens Kl: 6, da maatte vi an-
kre 2de Mile fra Sukhavn. D: 10
om Morgenen Kl: 8 var Vinden god
og vi gik til Soes Kl: omtrent 2.
Den 11 om Eftermiddagen sprang
Vinden om paa Nord, og nu var
alt Haab ude for en hurtig Reise,
da Vinden saa stadig ned. Den 12
var Vinden ogsaa ugunstig.

Vi havde disse Dage et temmeligt
stærkt Vind og jeg var Søfjg,
til at Lykke for mig havde jeg
en god Reisercompagnon: Kriget,
der deledt Song med mig og var i
det hele meget omhyggelig. D: 13
om Aftenen kom vi i en Storm
under Norge ved Mandal, men
det var ikke at tænke paa at Skyp-
peren vilde løge Havn, Søndag
naar han ingen Skade havde lidt.
D: 14de og 15 krydsede vi os op imod
Lindesnes, men D: 16 havde vi tabt
det igjen, Nordenwinden var sig
meere end de forrige Dage, jeg var
nu om at fortrivle, ligesaa
Kriget, jeg langtes nu efter mit
at skede Hjeser for igjen at komme
til mine Forretninger. Den 17
om Morgenen var vinden meere
vestlig, vi fik nu igjen et Glimt

af Haab, men det var snart
forbi igjens, Vinden gik latter om
paa hoi Nord. Den 18 om Morgenen
var Vinden Lydost, og vi fik en frisk
Skuling, og nu lovede vi os at spise
Fiske-suppe den kommende Dags Middag
i Progen; men ulykkelige Skjæbne
som forfulgte os de øvrige Dage paa
denne Reise fra Hamborg havde end
nu ikke forladt os, thi da vi om
Eftermiddagen var 6 a 7 Meile fra
Skudsmas, sprang Vinden med et
om til Nord igjens, med en frygtelig
Storm og Mørkeskaade, saa at
vi alle blev bangue, Søen gik som
høie Bjerge, og store Bredsjøer
gik over Skibet, jeg laae i Koyen
og kunde lidet røre mig; Skibs-
mandskabet maatte nu i største
Hast reddes, Søen og Skibet
fattede det Sæs, om Vatten skulde

atter Vinden og vi var om Mør-
genen d. 19. omkring 16 Mil fra
Land. Vinden var endnu ugunstig,
men om Eftermiddagen blev den
meer vestlig og et lille Glimt aabne-
de sig atter. Men det varede ikke længe
da var det atter med det gamle. D. 20
om Morgenen Kl: 9 sprang Vinden om
till Sydvest og nu gik det godt, vi gjo-
de os nu Haab om den kommende
Dag at være i Bergen, Vinden ved-
blev og vi kom under Udsire Kl:
10 om Aftenen, Vinden var frem-
deles godt heele Natten, men om
Morgenen Kl: 5 d. 21 var det gode
forbi og nu havde vi blot 2
Mil tilbage til Korsfjorden,
vi maatte nu krydse. Kl: 10
gik vi Leds ombord, vi arbejdede
nu paa at naae Korsfjorden, men
forgjæves, da Vinden blev saa stærk

at vi ikke kunde vinde noget
saa blev Skipperen nødt af Guds
vil at løbe ind i Salbøefjorden, og
tage Havre ved Bekkervigen
eller Røholmene 4 Miils
fra Bergen. Kl. 6 laae vi
for etiker. Nu var Krigen
og jeg fornoiet af dette Skuden
liv vi havde ført ombord, og
besluttede at forlade Skibet
sammen etften og ved Skyds
komme op til Bergen. Kl.
10 $\frac{1}{2}$ gatte vi os i Baaden tog
etfsked med vor Capitain, og
gatte itarerne i Bragefse.
Det blæste en temmelig stærk
Vind fra Nord-Vest, hvorfor det
afgaa var temmeligt snart at

naac Bergens. Da vi efter
10 Timers Arbejde havde vinder
dit os 24 Meile fremad, fattede
Skydsfolkene sig op imod os
og vilde overgive sig, men deraf
blev intet, vi fattede os selv
til Starerne og med Naagt
trang vi Folkene at gjøre
det samme. Nu gik det endelig
lidt fremad, og om 22de Kl. 3^{de}
fik vi igjens vor elskede Føder
by i sigte vi fattede nu Seil til
og ankom til vort kjære Bergen
Kl. 5. Jeg tog afsked med
min fortræffelige Rejsecom-
pagnon, og fattede mine Brev
i Provagelse for agjen at ind-
slutte min kjære Kone og
Lov i mine Arme, som jeg

Gud være lovet for en frisk
og vel, men andre Familiem.
stændig ^{tid} der faaede mine oprind
Hjerte; dog Gud skee Tak, det
havde gaaet mig vel paa min
Reise, min Kone vel paa sit
Værksted, Pengen i Kassen, og
det øvrige vel Tidens hindre,
naar man ikke misser Modt,
og fatter sin Tillid til ^{den} almagtige
Styrer, der tager saa mange
Saar har vil ogsaa tage disse.

W. M.

U. B. BERGEN

Ms. 1583.

1847. den 20 Juni reiste jeg fra
Bergen. Følge med Stadkrath
Moritz fra Stetter og Maas
Dunthas, Rejsen gik over Steen,
Fanie, Kalkan, til Lyssel-
fles, og derfra til Bus; her
blev jeg meget vel optaget
af Verten der var gift med
Elen, som i sin Tid tjenede
hos Capt. Olsens som stamme.
Efter at have indtaget For-
friskninger, forfattedes Reisen
til Nauds til Engvigene, Lars
Meidel en prægtig Vert;
her blev vort Kættequartier,
Men da vi tidlig ankom, reiste
vi paa Fiskeri, der var tidt
eller intet Fisk, men jaget
fik vi. Paa Baaden tegnede
jgen uden Skitser af Stedet, og
fra til Holigrud. 21. Kl 6.
gik Rejsen videre til Levernigen

hvor jeg tegnede Torsten dørstedt.
Derfor gik det tillands og senere
over 2 Ferkraand til Skagside. For
vi her ankom var vi i et Bryllup nær
en Gaard kaldet Kileu hvor vi
gjorde nogen Hønsere til stor
Glad for Modererne, alt gik
meget stort til paa Bondemænd
Andrus Tades var en rigtig
eftend en Ternes Ophold gik det
sen videre, vi ankom senere
til et 2de Bryllup hvor vi li-
gelid med mødede os. Det skaffede
vor gode Kunde stor Gaa, og
han betalede godt for os alle
3. Vi gik herfra meget meget
Høbet, til Mundheim hvor vi
atter besøgende et 3 Bryllup.
Nu havde vi faaet vel meget
af Kruet saa Gløvedet var
stunneligt seet. Herfra til

Løst til Poodhuus. I Maaned
havde vi et godt Gdroms faar
vi for bort, men i dette Maaned
tegnede vi dog en Skitue.

Vi ankom om Aftenen Kl 9 til
den bekjendte John Poodhuus
hvor vi logerede om Natten, den ^{22^{de}}
næste dag reiste vi til Praen i Pood-
huusdalen, det var en flens Vi, og
1 $\frac{1}{2}$ Meil lang, forøvrigt komde
det Umager, da Praen var
langt. Skjonnere en Justedalstraen
Tilbage til Poodhuus, og til Aften.

Her havde vi meget Løms med
Skjonnere der gik løs paa et temmeligt
stort Bredageri. Nattelevet her er godt
odentlig probert for at være hos en
Poodmand. 23de reiste vi til Nig i Os-
fjord. Veiet skjönt, og alt smukt be-
byggt. Vi ankom Kl. 12, og afreiste til
Vinger Kl. 1 $\frac{1}{2}$. Nient¹ Meil lang til
Fjeld er uhyre bevarlig, Justedalveien
har intet at betyde mod denne. Man

passer 2de temmelig lange Broer
som man med Hirsøre tager over
og naar Hestene lides over vakler
Broen, saa man skulde troe at
alt vilde styrte ned i den uhyre
store Elv som løber i jernens dalen
Særene naar man gaar en Fjeld-
vei der gaar. Tilfak og er meget
lang Hestene har stioic at komme
op og man skulde ofte troe at alt
vilde styrte ned over os. Endelig
kom vi paa Fjeldet hvor af og
til, var store Lumper, endelig til
kom vi til en Fjeldgaard hvor vi
fik Mælk at presse af paa. Vi
havde til at Ulykke taget Fæl-
af Mæsketur og Bogvar og det for-
ste verkeds tidet blev intet, thi Præn-
divin er ved sigs Tourer ganske
stodvendig. Endelig tilfod, til
Vandsaldat, der er uhyre store
og har et andet Udseende end

Friks Tegning deraf, den er over
maade smuk, kun Skade at det
ikke er nogen rigtig Fiskerest. for
at tegne den. Det største Fald er
500 Fod som falder ned i en af u-
hyre høje fjelde dannede Hjedel.
Jeg tegnede nogle litle Tegninger
hvoraf man omtrent kan danne
en Wöringefos. Touren gik tilbage
til ~~hvor~~ ^{hødet} Fjeldgaard hvor nu blev
holdt Maaltid, indmerket Melk var
den væsentligste Ret, Lak, Oretunge,
og gode Kærringer de mindre.
Vi ankom igjen til Mikletonn, Kl.
10^{1/2} og gaaer da over Liffjord-Vandet til
Vieg. Nu var vi frygtelig medtagne
af den besværlige Vieg, og istæde for
vi nu havde ventet os et godt Aftens-
maaltid, som Fisk og Poteter, saa maatte
vi tage os nøie med tørt Brød og The,
vandt med Cognac da ingen Skik Mel
Fløds var at faae. 23. Lørdag. Viing
nu laar vi Veirfast, da vi har havet
en Storm, og Fjordens her farlig. Vi

sidder da²⁷ argres os at vi ikke kan
komme videre. Den 24de Kl. 2 Ep.
torsdag blev Vindene god, og dermed
kom vi $\frac{1}{2}$ Meil, da lagde Vindene til
og vi kom med miggen Bopparly
ned til Land. Vi maatte her bygge
Baad, da der vi havde tappet saa
at en Mand ifødd maatte gaa
kunde ikke holde den tæt, Vi tog
nu 2de Faringbaad og dermed videre
vi os attes ud. Vi ankom til Kl.
sig Kl. 7 $\frac{1}{2}$ aften, og maatte
attes tage ind i Prestegaarden, da
intet andet Logi var at faa. Alle
var nu forværet, ingen Cagreas
gaves mere ligesaa færdige, især
Quoten Hønerne, som der var
nu bedrøvet, og klagede over Fa-
drens Død. Vi gjorde endnu samme
aften en Toer gennem den yderste
Ulvege Dal, og efter at have ind-
taget et tæretigt Aftenmaal
begav vi os til Noc. 25de Kl. 6
Morg. tog vi Afsked med vor
yndige Dancer og gik over Tjold

til Gyrovæn, derfra til Vasendum
og til Voss. Her gik det i største
Sjæft at faae alt i Ordre, vore
Kæbder med meere. Efter et
gødt Middag, gik det fraa videre
over Voss til vort skjønne Stal-
heim og Nordalen til Gudvangen
her tog vi Kvarteer. Kl. 6 om Morgenen
Kl. 5 sprang vi frib Leirdalsåren som er
5 Meile til Vands. Veiet var skjönt, og
ankom dertil Kl. 11. Eftermiddag; her gjorde
os tilgode med et godt Maaltid og Kaffe,
hvopaa Reisen gik videre igjennem
Leirdal til høieste Punkt af Fjeldet
kaldet Nyfjæuen, hvor vi ankom om
Morgenen Kl. 2^{1/2}, det gik overmaade
hurtig, og Fleste stod aller Stedes færdig
til os. Vi tog nu Stole til Kl. 6
da vi pludselig blev vakked af et
Skrig, (dyrene er der og nu maa de se
komme). Heriblandt havde Lyff et par en
Reisdyrflot, og hvorpå han o. Hansum
gik paa flum Stedet havde budt 5 Læ
derfor, men forgyveres da dyrene var

flere hvide tilfjelds og vi maatte opholde os her i 1/2 dag indtil dyrene kunde blive drevet frem, og dette vilde fat os tilbage i hvor Rejseplan. Vi kom da endelig til Høft af Lunge, og 20 300 Kvind borte fra Høftet stod en Flok af omtrent 500 Rensdyr iberegnet Halvorne. Det var et pragtfuldt Syn som jeg aldrig vil glemme. De vare saa tamme at man fik tage dem i Horene. 27

Efter 1 Times Forløb begav vi os videre igjennem Walders til Brøfledt, hvor vi ankom Kl: 1 om Natten og tog her Kvartees. 28. Kl 12 kom vi til Rindas hvor Viere gaes af til Molds, den gaes over Toten her er overmaade smukt, paa den anden Side ligger Hødemarken, et fladt og højt Land frugtbar i alle Hensendes. Om Aftenen kom vi til Luceen paa Toten, hvor vi overnattede. Dantoe maatte nu for første Gang vise sine Forbud til Hjøftadue Hed. Lhammes hvor han ventede os, han havde gjort sine Sager godt.

Vi ankom til Vignas hvor man
med Ferge fatter over Niosen til
Lillehammet ^{den 29de} Kl. 10 om Formidagen.
Vi rejste ikke videre den Dag da vi
maatte nu først faae vorre Forbud-
sedle i Haand, hvor med Hopper rejste
om Efttermidagen. Vi gjorde nu
Besit hos den bekjendte Wiise som
har med Dampskibene paa Niosen
at bestille, det er en stor Praalby,
der er overmaade elegant hos ham
nuv. Forantferne skal vare flette.
Man faaer ogsaa et nyt Fersk
Dampskib her som vi besaae det er
meget vakkert. Byen er anlagt
i en meget stor Maalestok og vil
viist med Tidie blive en betydelig
Handelsby. 30de gik Bussen videre
igjennem Guldravnslunden til Hattum
Eftad, hvor vi begav os i Politiet
for at arbejde og bade os. Equen begy-
der her igjen at blive noget mere
Gjergig men dag spruk for Diet men
intet for Papiret. 1ste Juli Kl 5

om Morgens gik Røisne videre op
ad Dovrefjeld, han gjør sig andre Pæer om
Dovoe, og den reisende bliver ganske skuffet
det gaaes overlangs opad en bebøet Egn,
er ind og faar næsten mere bebøget ind i
Almindelighed, alt er Land, og naaer
det blafes som det gjordes den Dag, da
naaer jeg beklage enhver som skal
denne Wi, thi man kan let blive
blind af alt det Støv, formelige Land-
fjæer kom os i møde, saa man intet
kunde see for sig. Vi kom den et Par
tel det høieste hvorover Niens
gaaes, Stationens Loo, her havde vi
et overmaade godt Maaltid, den prag-
tigste Kæbste og Loo sat paa Borden,
og deres Loo Kaffebrød Sukkerfad og Loo
som var i høj God maad og gaarnet
smagfuldt Arbeide vieste at det var
velhavende Bønder som boede her.
Den 2de Juli fortsattes Reisen igjennem
Guldbrandsdalen, nu blev Naturen no-
get mere interessant af og til et lille
Kandfold, og endelig fik vi den klairs

Grav af Jee, som ligger i Nærheden af
Viig. Han er begravet tæt ved Væien, og
et simpelt stor brændt Kors an-
tyder Stedet, men en langt herfra
er Kringelens hvor Skatteløst stod
og hvor Christen d. Slette har ladet op-
sætte et Monument af Træ som nu
er næsten forgaet og i hvis Sked skal
sættes et andet af Højsteen som var na-
sten færdig, der manglende blot den In-
skription som staaes paa det gamle, og
hvis Skotte er skod Tappet og hvad
der gives Loe, der alle Næsten
kan blandt norske Klipper læses,
og saa videre en heel Fortælling om
Laget alt i Poesie. Kl. 5 Eftermiddag
kom vi til Granden af Romsdalen, en
vild fjere Egn med fjære Fjeld og en
heel deel Mandfald, det var et imponerende
Egn med uagning af Jee saa stor Forandring
i Naturen, det var Skade at Fjeldene
var fuld af Tange hvorigjennem af og
til Stjeldhøven lod sig Jee, at tegne Løst
var ikke at tænke paa, og ligger i Ho-
lighed og vente paa klart Dug, gik heller
ikke an, vi maatte altfaa fortsætte.

vor Rejse til Vablungsmasset, hvor
vi tog Kvartier. Sengen længtes jeg
efter da jeg var i høj Grad træt. Vi
er nu igjennem ved Søekanten og har en
Gørcifer paa $\frac{2}{3}$ Meil til Torving.
3de Juli: Dag har vi stærkt Regn
og ligger nersøft. Fra Vablungsmasset
kan man see en heel deal spidse
Fjeldtoppe men det er endnu saa
taaget at intet kan sees tydeligt.
Vindet var pændules Flet og stormede
saa vi ikke den dag kunde tage ud.
Imidlertid Regnbøierene maatte jeg stode
mig til 2. Tegninge, vi sat os den
hele Dag paa vort Neralfe og arbeide
de flittig paa de Propetter, vi havde
optaget. 4de Juli var Vindet lidt
bedre og vi tog videre uden at have
set det skjønnne Romsdalshorn, her
uden Tunge, og ankom den Eftermiddag
Kl. 3 til Molde. Nu var den en
Renovation fra øverst til nedst
og vi holdt en brilliant Middag
hos vor Vært. Klubbens hesteds,

hans Navn er Braek, er probert
Logie og de storste faer nok vide
hvad det vil koste. Vi fik 4 Rittes
chad og dertil 3^d Loos Niin. Efter
Midagen var endt skulde vi besee os
men Regn og Taage vedblev, vi maatte
blive hjemme. Jeg traf her Captes Rinde
som allerede har taget fra Semenoviet
og ligger nu her. Handelspekulationer
og fortelles foggetelig meget om hvor
flit han har haft det paa Semenoviet
Muselort og Naserampes og Vaggehus
harde han samlet. Potter og Pakker,
og af Vaggehus var allerede en Pakke
afgaaet til Bergen. Om aftenen
var Vindet bedre og vi besaa Popen,
den har den skønneste Beliggenhed, og
den pragtfulde Holbøjsø med sine
mange overhinandne skjønne Jøde-
topper giver os over et skjønt Pan-
orama, Hadde at Vindet ikke er godt,
paa denne Tour traf jeg Læstus Pelling
fra Bergen som agter sig til Næbhøgen,
for at sepe dette Sted som han agter at byde.

Di. 5^e om morgenen Kl. 8 var jeg af
Lungen for at see efter Veiret, det var
pennables flod, men jeg fød og gik
til strøbet. Kl. 12 blev Veiret bedre
og jeg gjorde Veiret hos Rainbolds
men Chadenen lod sig ikke finde.
Duntæ og jeg gik venst og besaa
et noget ager hjemme for at prise
Midag. Veiret blev bedre og Ruisen
blev blømt at skulle fortælle
Kl. 8 om aftenen, og Duntæ skulle
afreise sin Forbud. Jeg pakkede ind
mine Tager, Solen kom frem og
jeg tog min Tegnebag og tegned
Prospekt af holdes Landet besaa
jeg Heret fra en flod Hoi hvore
for man oversaa den gylones Dal
og hvor for man saa den heles
Fjeldstrækning i Romsdalen. Vi
reiste til 2^e Mile til Eidet hvor vi
tog Gvaster Duntæ maatte reise.
fordi hele skatten, jeg bedlagde
ham af mit gamle Hjerte da Veiret
var bleven flod i gylne, den 6^e gik

Touren videre til Haarsfad
hvor vi ankom Kl: 5 Eftermiddag
og indpantede her duntet fæle
befandt sig meget ildt efter den
flette Nat og en del af Dagen
som det ogsaa havde regnet af alle
Krafter. Vindet var nu bedre
og Touren skilde indne forfætt
gjennem det skjønne og frægtas
Landskab, og Hoppe afgik store
som Forbed. Paa denne gjordes vi
holdt, og Vindet var nu om at forandre
sig. Jeg lavede godt Agt og flegte
Gribtag til et stens som foragte is
fortræffelig. Vi tog os dogra ud
Spadsestæer og gaa til Røghed.
I d. ^{Styli} 6. Moogimen Kl: 6 afsatte
vi herfra og nu gik det raslet som
ad, Heste stod ferdig til os og det
var nødvendigt da vi endnu havde
2 Mile tilbage til Trondhjems og
de 6 sidste Mile er meget besværlig
til. Gjeldene bliver lavere og man
beværet, og Egnen i det hele meget

bebygged og paaagtbar, forovrigt
er det ikke den stotte Natte
som Bergius Skift har at seende
og for Papiret intet. Fra flere
Kloster har man et herligt Pan-
orama over Lurendal Orkedal og
Byedalen hvor Gulaelven gjel-
nemløber. Vi ankom Kl. 7 til
den gamle venlige Stad Trondhjem.
Vi gjorde i første Haft hos Tor
altes og spiste godt til aftens
hvor alt er meget elegant, og
Vertinden Maam Nielsen i Høst
de englatairs ved sig hvad man
vil hage for os. Vi gjorde og der-
paa en Promenade rundt byen
som er skjøn og megen bred Gader
men fader. Mennecker four vandres
op ad disse. Vi besøgte Trondhjems
Domkirke indenfra som er merke-
lig for sin Alde og Skjønhed; alle
Hempeender, og derpaa gik vi hjem.

Jeg havde modtaget Brev fra mit
Kjære Hjem, hvor alt stod godt til
Jens glæde mig meget. D. 8 jorden
minne Nipper, og hans Nippers som daglig
havde ventet paa mig, blev mig af Hjertet
glad da hun saa mig igjen. Da jeg kom
hjem spiste vi Midag ved Tableden, og
det gik til meget stort til. Efter
Midagen var vi til Leerskovens huus
vi var inviteret af Højen Schreiner.
Han er Interesent i det store Vatter-
værk Chroumsted, Lovelakteværk her.
Det er en dygtig Mand han har desuden
uden en Sandmølle Skibværft Oll-
bryggerie og Kornstøberie. Jeg tog en
Cogn for mig selv da Maden Næsten
duftede og gik at see Leeren. Tøsen
er overmaade skjønt og i Gardies dit over-
ste Fald; kort sagt heele Fabrikken
er skjønt. Duntke og jeg tegnede begge
Tøsen som vandt meget Bisfald. Og af-
ter at have sagt Fordes mange an-
dre Forfættelinger spiste vi herfra, tog
vandt Bogen paa den anden Side ud ad
Baklandet til Rosenlund. Her Schreiner
Lærsted, hvor vi spiste til aftens

og kom Kl. 12 til Myer, hvor
Johanna Moritz og Løjtnant med Snak
før vi kom til Sings, men Løjtnant
overmandede os og vi brød op. Den
om Morgenen var jeg tilhøj til at
Løjtnant Formidagm Prospect af
og kom Kl. 3 forstegt hjem gjorde
nogle Vifter hos Kayson, Præst
og Medes. Desuden tog vi alle os en
menade og besøge det indvendige
af den ærverdige gamle danske
hoved i blinde herover af
Skjæbne, nægtet alt er ruineret
af Tørens Tand. Det meste
indvi er tilbage er Skovet som
manglenes vedligehold, nægtet
har i Skat for de manglende
Søiler opfat nogle af Træ og
strøget disse med Kalk men for
Symmetrien Skyld har man ligeledes
overført Marmorsoilerne, det
er en Skandal, som den gamle

Biskop lod udføre til Carl Johans
Kroning, man var ligeledes over-
snød i heel deel Fornæringes udm
og indvendig: Kirken med Kalk
og Løv. Den deel af Skibet som
nu benyttes er udmuret mange
af de skjønneste Præst, og er der paa
det bebygget med upåbørlige Løges
en saa skrækkelig Wanfør at man
neppe gjør sig Gode troaf. Kort sagt
man skulde troe det var et heelt
Skupplums man kom ind: og ikke
i den Verdens berømte Domkirke
Vi gik derpaa med Bædnings for den
i en af Sideklosterne er Pape Tryggesens
Præst knopved han ligger begravet,
ligeledes Pontopidans Grav ^{med} Skjole.
I en anden af Bygningen er den bekjend-
te Thomas Stungels Gravsted samt
hele Familie. Stungels Formue er nu
sat for en stor Kestelses. Vantekning
samt for mange Legater. Senere
om Aftenen var vi i Sæbad, og
senere besaa vi Munkholmene.

Jom ligger omtrent 6 Meil fra Byen
vi tog os derpaa et Bad og dermed
fluttede vi dages. Den 10de gjorde
jeg strax mine etffkedsvisittet, og
Kl. 11 forlod vi Trondhjems. Vi sejlede
den Dag til Kirkevold som ligger
paa Nieren til Røraas. Ved Nieren
ligger en Kobberværk kaldet Eedet
Løtte befaa vi deraa. Den 11^{de}
ankom vi til Røraas Kl. 6 om
Aftener. Byen er betydelige end
mand naar troer, men en skrek-
kelig traurig Egn neppe en Puffe,
men Sand: Overflod. 12de reiste
vi: Folgte med Bygmester Schanke
til Horvarts Kobbergrube, som
er den rigeste af alle Gruber her.
den var ret interessant og: Serdeles
hed Sprængningen, og Forfølelse med
Høfte der første Naturn frem til
Schiaeten att i Fakkelskiv. Kl. 2
var vi attes paa Røraas, og efter at
have indtaget en god Middag afreiste

vi strax herfra til Christiania;
Forbudet var affruet dagen forud,
og nu maatte vi reise i al Hraang.
Da vi allerede laae 2 Times tilbage.
Vi ankom til Engen, et fortraf-
feligt Natterkvarter, her stod Pi-
anoforte i vort Varelsse og Per-
det blev godt dekket. den 14de gik
Touren atter videre. Vid 3de Station
herfra kaldet Stune traf jeg en af
mine Mekjindere Lieutenant Eilertsen
med hvem jeg den dag reiste. Fulde
det var net morsomt for os at traf-
fes her og passere om Bergien.
Med Lorknes skiftedes vi ad, og
den 15de ankom vi til Hovedstaden
Kl: 6 Eftermiddag. Hoppu havde
sorget for et godt Maaltid og
i Hotel du Nord lever godt
men ogsaa kostbart. Vi gjorde
da ferdig til en Promenade, jeg pers

ud for at kjøbe Hat derpaa opfjød
jeg Fruen Danielſen ſom ikke var
ſjonne. Senere reiste vi i Tø
med H^{er} Moritz til Kongshavn
d: 16^r var en varm dag man kun
neppu udholdt at gaa for Varm
men ſter en af vore Medloper
tumodning begav vi os i Folge
med H^{er} Profefor Welhaven til
Kunſtforeningens hvor der var
flere ſjonne Materialer. Derpaa
til Gørbitz vor gamle Lands
meland ſom har pulst op at
beſtille. Derpaa ſpiste vi ved
Tabellau i H^{er}tellet, det var ander
ledes her end jeg var vant til.
Om Eftermiddagen opfjød jeg
Staal ſom jeg traf ſigg af Gigt,
han blev glad ved at ſee mig og
taleds mig et par Times om vore
mange Fordumsdage. Senere tom

bede jeg om, talde med Lompe
Schumann og derefter kom jeg ud
paa Klingenberg hos Keysermar-
kens gave Concert. Jeg traf flere
Bekjendte fra Bergen, hvoriblandt
Hr. Kunst. Kl. 11 om aftenen
gik jeg hjem. Om 17de om Morgenen
tidlig rejste dantse og jeg over til
Gronliens for at tegne Christiania,
men var uheldig og maatte vende
om, da det begyndte at regne. Vi
fulgte derpaa med Moritz til Hefte
for at see en skøn Sauting af Ma-
rics som dante uet. Vi kjorede der-
paa ud med en yngre Hefte til Meyers
Kandtes for at see en Sauting af Ha-
ste som Meyer holder paa Stadens
til tiden eller ingen Kuffe. Disse
Hefte er bekjendte for de bedste i Chri-
stiania, idagtet det forekom mig
at kun 2de var smukke de andre 6
var plump af Fedme

Kon Fru Danielsen talde mig med
Roik, hans blev forviist ved at se
med og om Eftermiddagen skulde jeg
komme til for at aftale alt det
forvidne for hvor fremtignige For-
bindelser. Da vi havde holdt Miday
fulgte vi med Brovite paa vore Be-
velser hvor vi forberede os paa vor
Styked; han havde i det heele ta-
get for Begyndelsen til Ende vi
sig som en streng men retfærdig
Mand, og som for alt ingen Griis.
Han behandlede os flidse med sty-
telse, saa vi ligledes Dag for Dag
var et meer Gæthed for ham, og
findes alt nu traurigt. Da han
borte. Kl. 4: fulgte vi ham om-
bord i Dampskibet Nordkap hvor
vi tog en kjerlig styked og tak-
kede hinanden for det vinste Nm.

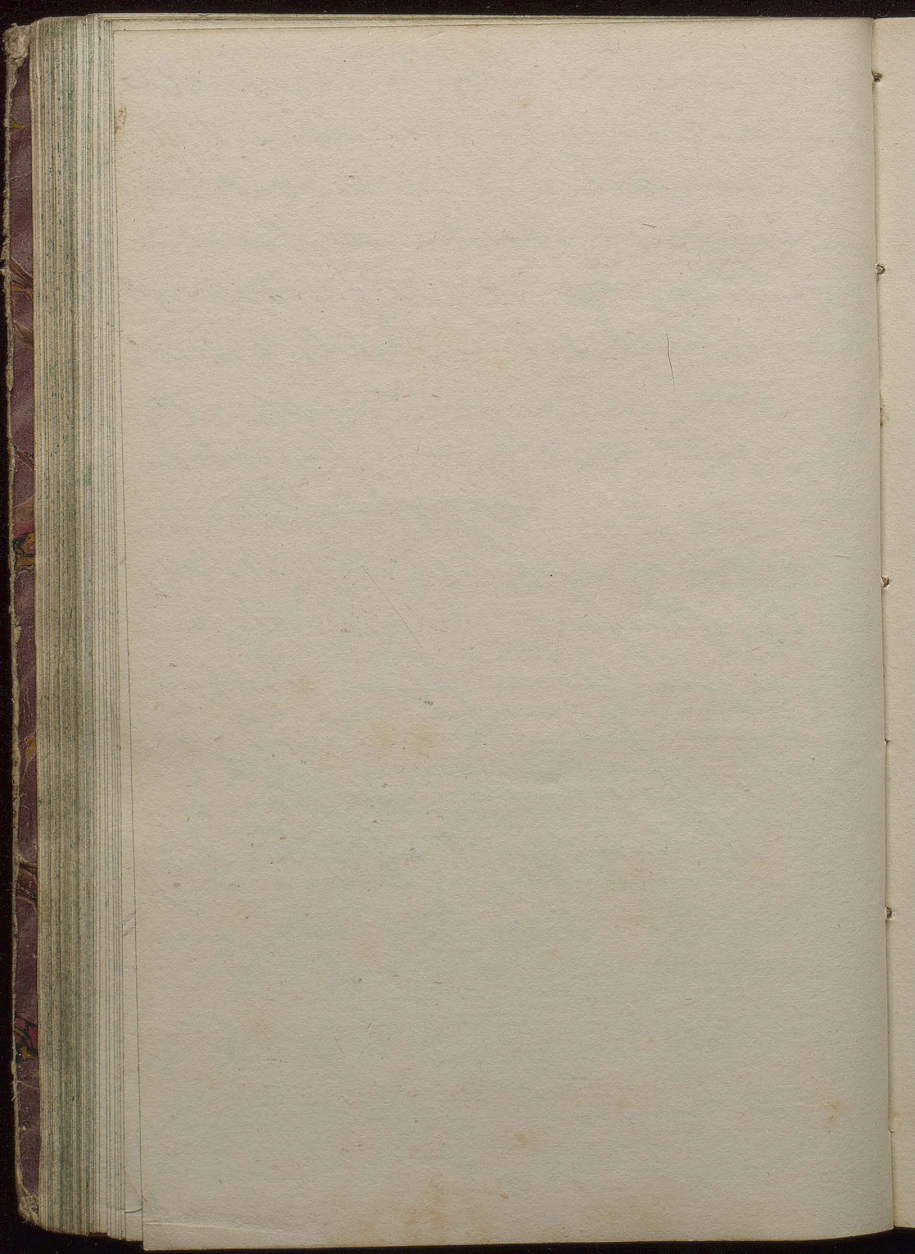

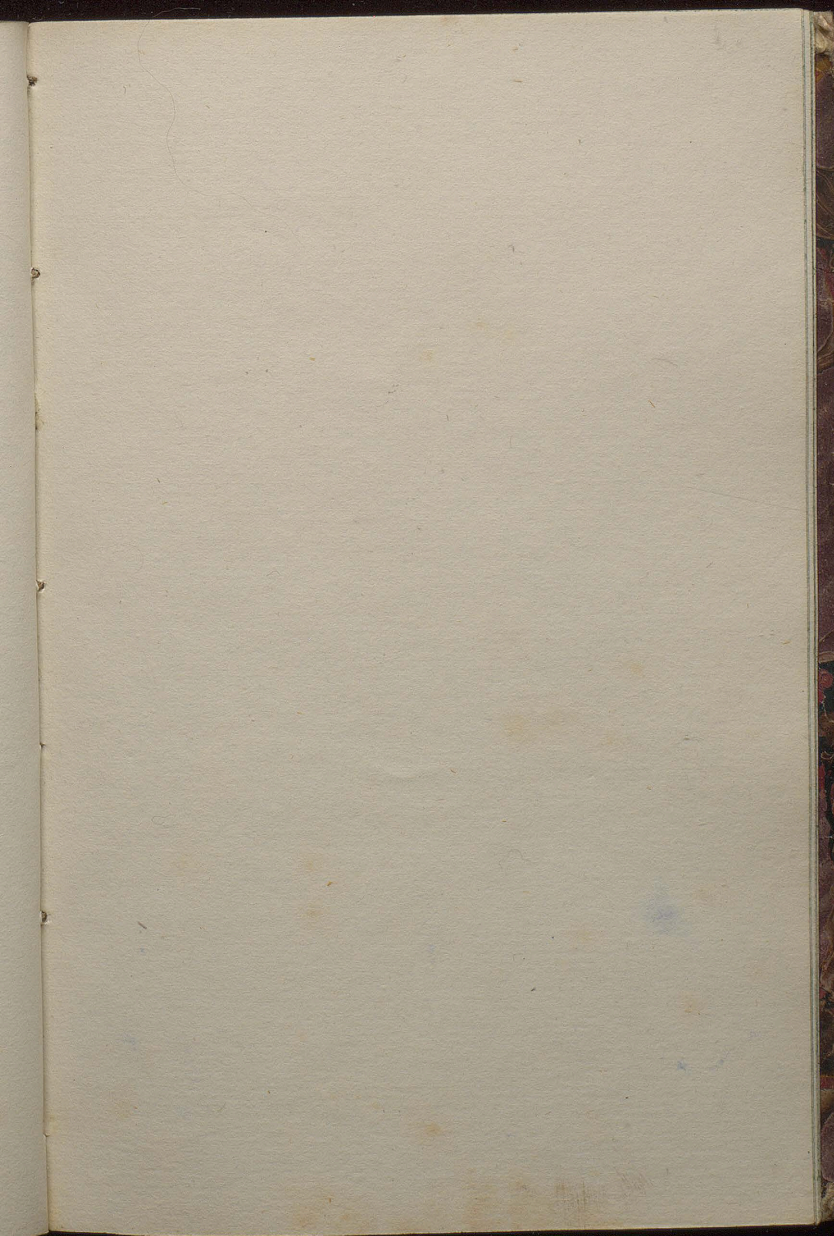
Skab, hvorefter der faar denno et flod
skuld og maaske tro at vi stod i et
langt nærmere Forhold til hinanden,
dog lød senere om i Byen var
hos Brock me. fl. og til Slutning tom
leds Dantze og jeg ud for at see
Koret og Universitetet, og saa hos
Cappardi hvor vi spiste et flod
moredt es. godt. Den 18 Vinter
var flod for det første af Dagen
vi tog en Tour rundt i Fjeldene, var
hos Gorbata, i Nationalmuseet
Kette er værd at see, da her er
mange skjønne Sager af gamle
og nye Skulpturer, saa som Grinde
valds Guldskæb af Tærnley, Maane-
skins Portic af Dahl, Wandere
af Nyboer, samt et flod af
Thorvaldsens Babelskæb. Her
stod vi spiste vi et flod, og efter vi
haardt drukket Kaffe gik vi ind

Dampskibet, tog Billet og gik
til senere til Frue Danielssøn
ved Børg alle til Klampenborg
hvor der var Concert, efter samme
var forbi spiste til Aften hos
Olfens hvor vi allerede er for-
traffeligt, og kom Hjem
vort Hjem Kl. 12. Den 19
pakkede jeg først ind, Vi-
sitet, og det pantsatte Pasport
af Christiania blev det intet af
da nu var ingen Tid mere.

Sy sagde mine Klæder farvel
og var først hos Frue Danielssøn
som med min Familie fulgte
mig på Preppen. Sy kom
Om bord: Dampskibet Kl. 11³/₄
og Kl. 12¹/₂ forlod vi Christiania.
Rejsen gik nu gennem Christiania
Havne hvor vi antog Drebach,

Holmestrand, Langsund, Kops Høst
ten Fredrikværn og ankom K. 11
til Langsund, hvor vi maatte ven-
te dampskibet Christiania, for at mid-
tage Passagerer og Post. Efter et
Tuners Fodløb tilude Skibet, Vindet
var godt med Undtagelse at
det regnede imellem vi anbrød den
følgende Dag Kragerø, Østerris
Strand, og ankom den 21de Kl. 9te
til Christianfand. Nu gik alt i Land
Vi var nu bleven flere Bergensere
sammen saa vi maade os godt.
Hos Frelsers tog vi alle Løjer, og
efter at have spist aftensmad, tog
vi

12	Ornaments	64
88	Blades	20
30	5	10
4	Buttons	16
4	Buttons	12
18	Buttons	12
4	Buttons	16

H
81

Wann jeneru nian Anze hat,
so bin an eyer fozalm.
Lanne usen ifunium Dohand hat
und trift ab Anze eyalam
if giny you sin unse Mexite loe,
y dymt hne alb must Bremen
die dufft uf luyt, doch Goldy in Dron
da salt die nür die sel unnen
alline alline alline alline yin hie Dron
muss sig stangun of f rind d ruyt
alb Dron und Dron unse unnen
Dud in luyt:

# #
Jes ging you sin unse Koe Pol
Jude eyne ab die luyt f ruyt
die dufft uf dufft unnen Dron
Dab no für bey den eyne

Georne i Geirum -

wannu sprechen sie es nicht
recht aus, paffen sie doch auf.

Es hat mir gelungen.

- 8 - 9^r : Trondhjem afsiepte Kl: 11 den 11te Dag
10 - toll. Kerkvold - Nattalie 11 Forand. Groden Eide.
11 - toll. Rovaas Kl. 6.
12 - toll. Groden og Eftermiddag Kl 2 afsiepte
13 - Engen Nattalerbergen
14 - Lorknes - d.
15 - Christiania

